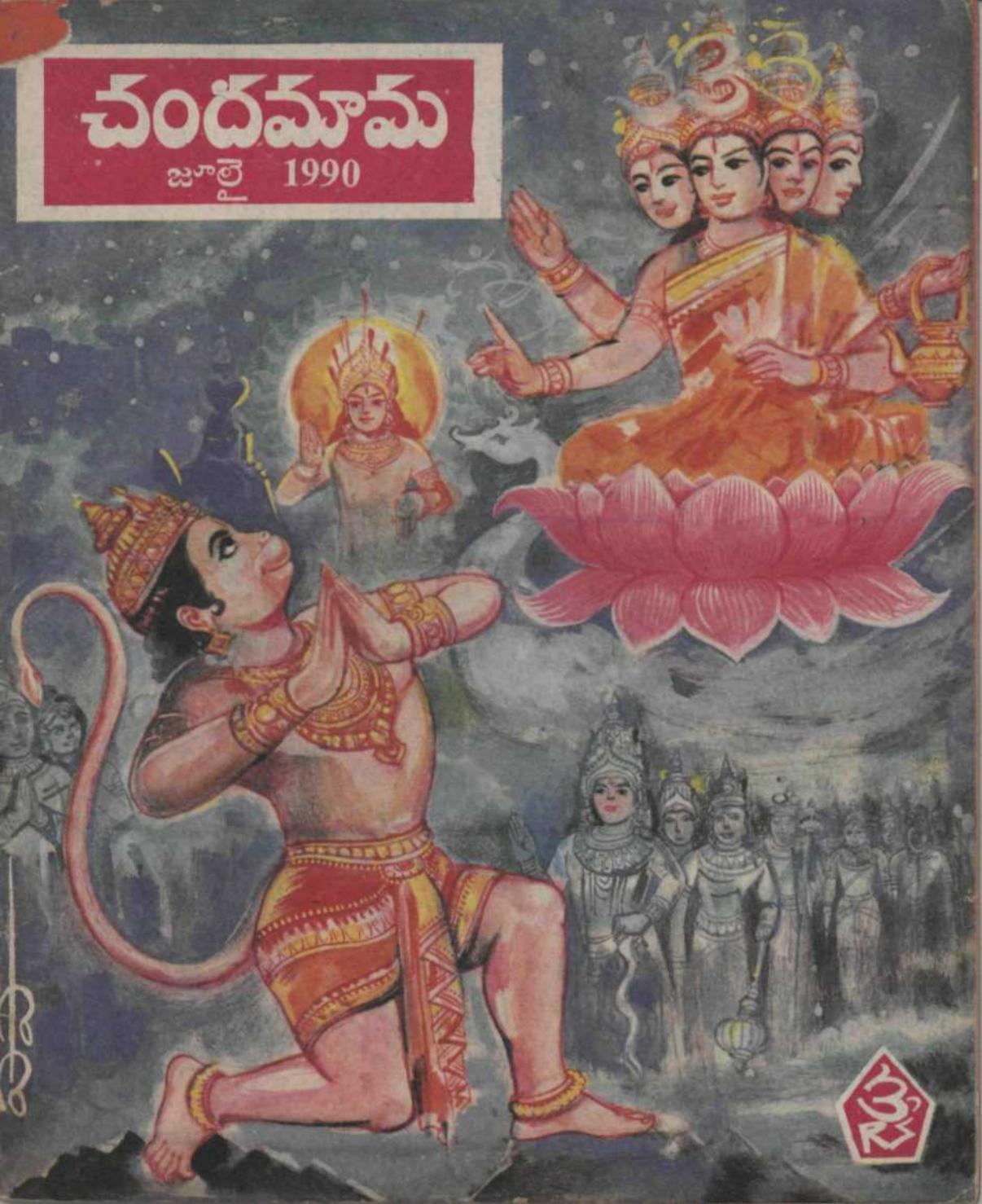

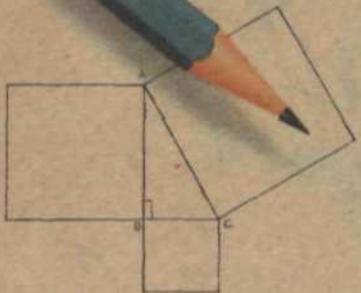
చందులు

జూలై 1990

I HAVE 14 BEST FRIENDS TO HELP ME TOP MY CLASS

H to 6H for Linework
Apsara Drawing

H8 for Writing
Apsara Drawing

Apsara Drawing Pencils come in 14 grades and help me in so... so many subjects. My classmates also include Apsara Poster Colours, Water Colour Tubes, Oil Pastels and Wax Crayons. All, toppers.

B to 6B for Shading
Apsara Drawing

Apsara®
DRAWING PENCILS

For information, write to:
Hindustan Pencils Limited,
510, Himalaya House, Bombay-400 001

పారీస్
మిల్కులు
పారీస్
జనకు
ఆందులు
అప్పణి

PARRY'S

Special~

పిల్లలూరు

రారండెయ్, ప్యారీస్
మీకేసం మళ్ళీచ్చింది.
మరింత వినేదం తెస్తోంది.
ఈ 4 వేజీల స్ట్రోఫ్
మీకేసం, మీ ఇంభ్లో అందరి
కోసమూ, ఇందులో చెప్పినవి
మీరు చట్టగా చేసుకోవచ్చు.
అన్నిచిన్నచిన్ని, అద్భుతంగా
పుండి గదూ? అందుకే ఈ
ప్యారీస్ట్రోఫ్లోని కత్తిరించి
దామకేండి, మీకు తీరిక
పున్చుపుయు ఇవన్నీ చేసుకుని
అనందించండి, వినేదించండి.

మొ స్ట్రోఫులు ఇశ్రూపువచ్చడానికి, అధ్యత్మాలు

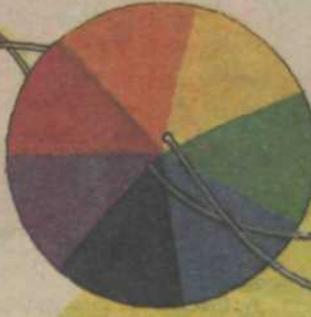
తనటీగ తనక్కు
300 రథు ఎక్కువు
బుఱువు మాయగలదు

ఒంధీమకి 26 అక్కరాలు పున్చాయని
అందరికి తెలును, ఎన్నువ అక్కరాలు
ప్యారీస్ సింహలీసి 54 అక్కరాలు
పున్చాయి, తచ్చుప అక్కరాలు
పున్చుపు పుచ్చ పుచ్చాయి, 12
క్రూరాలు!

abc

చూఁచుటి:
 బీర్ ఒక ప్రోడక్
 క్లైమర్ చెనుకెపుచు
 పెలగంచారా ఒక ద్రెస్కో చీయ.
 6 సెం.మీ. x 3 సెం.మీ. రంగుల అట్ల చెడ్జ్ కావాలీ
 రంగు ఎలాక్ష్ బ్యాండు, వెంకర్, వెంకర్, దార్స, వెంఱలతు ముఖ్ కావాలీ
 మునాస్క్రూప్ ద్రెస్కో సుపి ఇంక్ దూచావినాళ్ల
 8 సెం.మీ. x 3 సెం.మీ. ఫుల్ మునాస్క్రూప్ క్లైమర్ పెలగంచాలీ
 అగ్నిశ్క్షా పీర్ చెప్పికాలీ
 రాయండ్ మందు త్లై
 పెన్కర్ చెప్పి సుస్క్రీప్పాలీ
 క్లోర్ పుంచండి
 వెంకర్ చెప్పికాలీ
 ఎలాక్ష్ బ్యాండు చెంచ్
 వెంకర్ క్లోర్ బ్యాండు చెంచ్
 పుంచి కెప్పి కెప్పికించి, మునిక్ చెప్పి
 న్యూల్ లెగొ లెగొపుంచి
 సురంగిష్టుంది

డీ దయం బీమ్ న తిచేటప్పుయు కేదీగ్రుడ్లు తింటాలా?
 అయితే దాని పెంకు మట్టుకు పారియుక్కండి.
 కేదీగ్రుడ్లు పెంకులని సెకర్ స్ట్రే యిక్కుచ
 చిత్తంలో చూపించినట్లు వదివేళ్లకీనప్పు
 పుట్టించే ముఖాలని తయారు చేసుకోవమ్.
 మీ అమ్ము గ్రుడ్లు స్సగ్గా పుండే లైపు చిన్న
 కన్నంచేసి గ్రుడ్లని విరగిభూమని చెప్పండి.

భర్తభర్త తమాపోల్లు కావాలు

జాది ఎంతే ములచ్చునది, చూడండి, ఒక అట్ల,
 క్లైర్, దార్స, వెంఱల్, మగ్ లేక గ్రాన్ కెమ్ప్కోండి.

మగ్తో ఒక పృథ్విం గియండి, చెక్కుగా ఆ వృత్తాకాలాన్ని క్లైరించండి. క పృథ్విస్సి 7 ప్రిమ్బొలుగా
 విభజించండి, వాటినీ ఇంద్రజింస్సు రంగులలో ఏర్పు, నారీంజ, పమ్పు, అరుపచ్చ, సీలం, సిలి,
 ఉదాల్, చిత్తించండి, ఇక్కడ చూపించినట్లు మర్మ భాగానిక అట్ల ఉటు రంగు రంగ్రాలు చేయండి.
 దానిలోంచి ఒకదారపు ముక్క దూర్చి విరాలు కలిపి ముడి వేయండి. రెండు కన్యాలలోంచి మిచ్చెళ్ల
 పొనిచ్చి దక్కన్ని గిరిగా తిప్పండి, మీద హృద్యా కిప్పి వదిలినప్పుడు చక్రం మీద రంగులు
 తెల్గు మారి పొతాయి. ముకు తలీదు గద్దా తలువుని ఇంద్రజింస్సులోని ఎడు రంగులగా/
 విరగిభూప్పుని!

సరదా ఒక గెంగడి పురుగు బండిని తయారు చేయుండి. ఎలా? అమ్మని నాలుగు కాటన్ రీల్స్, షాస్ట్రిక్ బాటిల్, వంపులు తిరిగిన అట్టముక్కలు, ఎమల్లున్ పెయింట్, రెండు పెన్విళ్లు, కొంత షాస్ట్రిక్ సిన్, స్నైచ్ ఫెవ్ కావాలని అడగండి. ఇక్కడ చూపించినట్లు బాటిల్ ఆకారాన్ని కత్తిరించండి. అమ్మనహాయం తీసుకోండి. మీకు నచ్చిన రంగు వెయ్యండి. అరనివ్వాండి. హర్షిగా ఆరిన తర్వాత చిత్రంలో గుర్తు పెట్టినట్లు పైభాగంలో రెండు, క్రింది భాగంలో రెండురంధ్రాలు చేయుండి. రంధ్రాల లోంచి రెండు పెన్విళ్లు పెట్టండి. పెన్విళ్లు చివర నాలుగు కాటన్ రీల్స్ చేర్చి వాటిని షాస్ట్రిక్ సిన్ ముద్దులతో అతికించండి. వంపులు తిరిగిన అట్టముక్కలో రెండు ముక్కలు కత్తిరించండి. వాటిని చక్కాల చుట్టూ తీప్పి స్నైచ్ ఫెవ్ లో కలిపి అతికించండి. చిత్రంలో చూసినట్లు

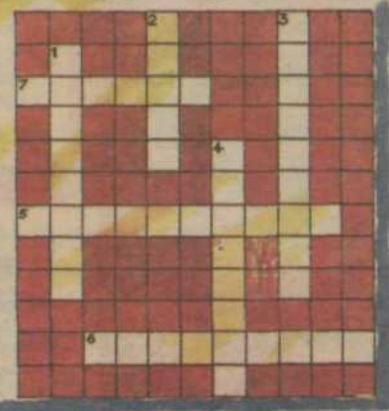
- కిటికీలు పెట్టండి. మీ ముద్దుల
  - తమ్ముడికి బహుకరించండి.
- ఎందుకు సచ్చదు?

అధ్యాత్మమున వాస్తువాలు మరిన్నే

- పెద్దసీటి ముక్క, పుట్టి కెలుపొలాక్సలిత్. ఇది ఆమజనలే పుండి. ఇది 10 అయిలు పుండే దాని ఆకుల ఏద చిన్న పాపిని వడిపోకుండా వయక్కెళ్లుకుంటుంది!

- మీకు తలుపొ పీటిగుల్లు విల్లలు నీటిలేవులే స్క్రూయిని
- గల్లిగు చేపలు ఎవ్వాడు ఒక కస్టమ్ కెరచె నిర్మిశాయిను

జక 'క్రానెపర్రె' ప్రారంపించాడు. జాపానులు ఏమిల్ డెబుసీ? అస్సి ష్టైర్లిం మిలాయిల ప్రైస్ ములచంగా ప్రాంగం మరియు ఖూబు:

1. క్రానెపర్రె మరియు పాలు హర్షిగా చెం పుస్పది - అదే సేసు
2. దుండ హాయమికి మిమ్మల్లు ఆప్స్ట్రిష్ట్ న్యూస్ - నేనపెదు?
3. నేను కాథీ బాటీని - నేను గుర్తించండి
4. నేను నెఱూరప్పును - నాపెరిమిలీ?
5. నేను మింట్ + బాటీ - నేనపెదు?
6. పాల మిలాయిల రాజుని నేను - కాపాంచండి నేనపెదు
7. నేను మిలాయిల మహాజని - నేనపెదు? (జాపానులు అఖరి పేటలో)

జవాబులు

1. Caramilk
2. Try Me
3. Coffy Bite
4. Lollipop
5. Mint Eclair
6. Lacto King
7. Parrys

పేపర్ మృగ్వ తెలుసా?

ఆనిచిసుస్తుంట క్ల్యాంగా పుండు. ప్రయుక్తిప చూదండి. అమృత లక. అక్కయ్య యై యాపులూకి ఒక గిన్జు తయారు చెయిండి మిలు కావలసినది పాత స్కూన్ పేరక, పండి, పేస్ట్ చెయుడనికి నిష్ట, గిన్జు వెయంథు.

మిలు సత్తున ఒక గిన్జు ఉనుకేండి. ఎంద, స్కూత్ కెంత పేస్ట్ తయారు చెయండి. స్కూన్ పేరకని సన్నని చిన్న ముక్కులుగా కళి రించంట. పేస్ట్లో ముంచండి. గిన్జు లేవలంత శ్రూగా రాయండి. ఆరనిచ్చుండి. అమృదు లేవల దశనరి పెంకులూగా వచ్చేపరకూ మరకింత రాయండి. శ్రూగా ఆరనిచ్చుండి. జప్పారు గిన్జులోచి బయటట బారేటట చెయ్యండి.... సులభంగానే బయటట ఎప్పంది. మీకు నచ్చిన తిల్లకెలో పొస్టర్ పెయింట వెయ్యండి. ఈందులో విరుతిభు వుంచుకొనికి అమృకిచిని అక్కయ్యకే కాని బహుకరించండి. దానిని తలల్చిందుబుగాచేసి పైన ఒక రంధ్రం పట్టే మీ ఇంట్లో ల్యాంచ్ చేర్కిగానూ పుపెచ్చిగించు కేపచ్చు పెల్లలాగా మిదు విహుమా ఎంతో అనందంగా గరపాలి. ఆదే ప్యాస్ తయ్యాటి కేరక అందుకే ఈ విశదకరమైన వెస్ట్ మిర్ స్క్రూంగా చేసుకేండి. కాకి రూర్లో మేము అందించే మరన్నాలైకేసుమా మాచండి.

ఇక అందిస్పుండి ప్పూరిన

మేటి ఎన్నదం

ము. ఏముల్లు అందంలేసుగా, అస్సులోనూ శ్రూగా ముంచు తుండి. పీ ఎందో వెయ్యాకిసిం ప్పూర్ నె ప్పుర్ వు వుండి. ప్పూర్ నె వెయాలులు [ప్పీచి శారమిల్లు, కే ప్పీనీ కాప్పల్లు పాల్ము] గ్రామంలో 25 సెకరించండి. కాపీని Parry's the King of Sweets, P.O. Box. 2040, Madras 600001 డియూపుకి వెంచింది. మేము మీకు ప్పీకిం వునేంతో విండిన అమ్మి మీద చెప్పికిం వుండిని వ్వు ప్పుర్చుప్పు వుపుతుము. ఈందిండి / సెకరించి వుండి ఈ నాచుముము న్నెంబర్ 15, 1990 వరకు తుప్పి.

THE KING OF SWEETS

చందుల్ మాట్లాడ్

వంపైవెను : ' చక్రపాతి ' వందలకుడు : నాగరాజు

మాడక ద్రవ్యాల ప్రవాదం!

బిక్షురాజ్య సమితి విద్యా సాంస్కృతిక విభాగం చిలుపు మేరకు ప్రెపంచమంతర జాన్ 26 వ తెదీని మాడక ద్రవ్యాల వ్యతిరేక దినంగా ఆచరించడం జరిగింది.

మాడకద్రవ్యాలు నేటి యువతరాన్ని నాళనం చేయడమే కాదు; మనిషి భవిష్యత్తుకే గ్రహిలిపి ట్రూగా దాపురిస్తున్నావి. మాడకద్రవ్యాలకు అలవాటుపడినవారు తమను తాము నాళనం చేసుకుని తమవారికందిరికి తిరని బాధ కలిగిస్తున్నారు. ఈ దురల వాటుకు బానిస్తైనివారు మొదట నిర్విరుద్ధిపోయి, ఆ తరవాత ఆరాడకవాదులుగా మారే ఆపాయం కూడా ఉన్నది. మత్తు పద్మాలపై ఆధారపడటంవల్ల, సంఘప్రేషులలున మాడక ద్రవ్య వ్యాపారులను పోషించడం జరుగుతుంది. అధిక లాభాలపై దురాకట్టి యువతరాన్ని సర్వ నాళనం చేయడమేకాదు; తమ భవ బలంతే కొన్ని దేశాల రాజకియాలను సైతం ప్రభావితం చేయగలుగుతున్నారి పాతకులు!

ఈ ఆపాయాన్ని అరికట్టుభానికి ప్రతిష్ఠక్కురూ పాటుపడాలి. ఈ విషపరయంలో మీ మిక్రులెవరైనా చిక్కుకున్నట్టియితే వారిని వారికి తేవడానికి చేయుతిన్నయంది. ఈ విషయంలో విశ్వాసపాత్రు లైన పెద్దలనూ, మీ ఉపాధ్యాయులనూ సంప్రదించి సలహాలు పొందడం గ్రేయస్తురం!

సంఖ్య 87

జూలై '90

సంచిక 1

ప్రతి వర్ష : 3-00

సంచక్కర చండా : 36-00

స్వా యెం ది ఆంగీల్ గె

స్వా నొరి గె

మేరి క్రూబ్: రండి, ఆడవుల్లో పర్చా విహూనకే!

ప్రశ్నతం!

మీ రాబుటండు పొంది

మీ మీ మాన్స్ యెత్త అయి మా సంఘరు మాండ డైవు

మార్టింటండి ఉడి యె క్రూబ్ న క్రీటింటి, మీ ఎంపట్టు బ్రేక్ ఉడి రాబుమి
క్రెస్ రాలీరి మాన్ పాండండి అండ మీట 6 మానె 8 వారాండ్ మీ క్రూ
సంపి ఎండ్ మీ దాట్, ఇంగ్లెస్ క్రీటింటె రాబుమి అంధమండి!

మీ ప్రశ్నకండి:

మీ మీ క్రూ సముదు రా ఏ డైవుండ్. మీ మాను తిఱ ప్రామప్పుడు మీ
రాబుమి రాబుమి పెండు రాబు మీ పెండు, రాబుమి పాండండి. మీ మీ
క్రూ సముద్దై అండ, మీ సమృద్ధు నందు పాండండి.

పాప్పు పెన్న కేళ్ళ పాండు మాన్

మా పీండుమా:

మీ క్రూ పెండు, రాబు 5788, మ్యా టెల్: 110055

మరొక పాప్పు పాండు కూడా:

మీ యాంకెరు ప్రాప్ అండుమి గ్లె యాం ప్రెంటి అండప్పా. యాం మి ప్రెంటండి!

డీస్ టుడ్, కామీక్

అంగీల్ సాండ్ సెట్

‘పాకిస్తాన్‌లో జరుగుతున్న దేఖితి?

1933 వ సం॥లో చౌదరి రఘ్విత అలి ‘పాకిస్తాన్’ అనే మాటను రూపొందించాడు. పాకిస్తాన్ అనే మాటకు ‘పవిత్రుల భూమి’ అని ఆర్థం చెబుతారు !

భారత ఉపభంగాన్ని, మత ప్రాతపదికపై రెండుగా విభజించాలని, మహామృదాలీ జిన్నా నాయకత్వంలో ముస్లింలీగ్ పార్టీ కోరింది. ఆ కోరికను విజ్ఞాలయిన వారందరూ నిరసించారు. స్వాతంత్ర్యం, సమాన త్వం, ప్రజా స్వామ్యం మున్నగు ఉన్నత ఆశయాలతో మానవ జాతి సర్వస్వం ఒకటి కావాలన్న మహేశవరుత లక్ష్మితో ముందుకుసాగుతూన్న కాలఫుట్టంలో— మతం పేరుతో ఒక దేశాన్ని రెండుగా విభజించడం వెనకడుగు వేసినట్టు అయింది !

భారతదేశం విభిన్నమతాలకేకాదు; భిన్న సంస్కృతులకూ, వివిధ భాషలకూ నిలయం. అప్పుడప్పుడూ ఆక్రదక్కుడ ఒకటి అరా కులమత కలహాలు జరిగినప్పటిక, వాటిక దేశాన్ని విభజించడం పరిష్కారమార్గం కాదు. ఈ రకం సమస్యలు ఒక్క మనదేశానికి మాత్రమే పరిమితంకావు. ప్రపంచ దేశాలన్నిటి లోనూ తలత్తుయి. పరస్పర అవగాహనతో, చర్చలతో, సరైన వచ్చాలతో ఆ

సమస్యలను పరిష్కరించడం జరిగింది. మనదేశ చరిత్రను తీసుకున్నా, పరిష్కరించలేని సమస్యలంటూ మతాలమధ్య ఏ కాలంలోనూ ఏర్పడలేదు !

పాకిస్తాన్ విభజన కోరికను పదులు కోమని, మన దేశంలోని ప్రముఖ నాయకులు—హిందువులూ, ముస్లింలూ ముస్లింలీగ్ సుకోరారు. కాని ప్రయోజనం లేకపోయింది. ‘విభజించి పాలించడ’ మేసిద్దాంతంగా గల బ్రిటిష్ పాలకులు ముస్లింలీగ్ కోరికను పరోక్షంగా ప్రాత్న హించారు.

అఖంక దేశ విభజన జరిగినప్పటిక, ముస్లింలీగ్ కోరిన ప్రాంతాలన్ని పాకిస్తాన్ అధినంలోకి రాలేదు. కాశ్మీర జండియాలోనే పుండిపోయింది.

ఆ తరవాత, పాకిస్తాన్లో ఒక భాగ మైన తూర్పు పాకిస్తాన్లో తిరుగుబాటు జరిగి, అది స్వతంత్ర బంగార్ దేశిగా విడిపోయింది !

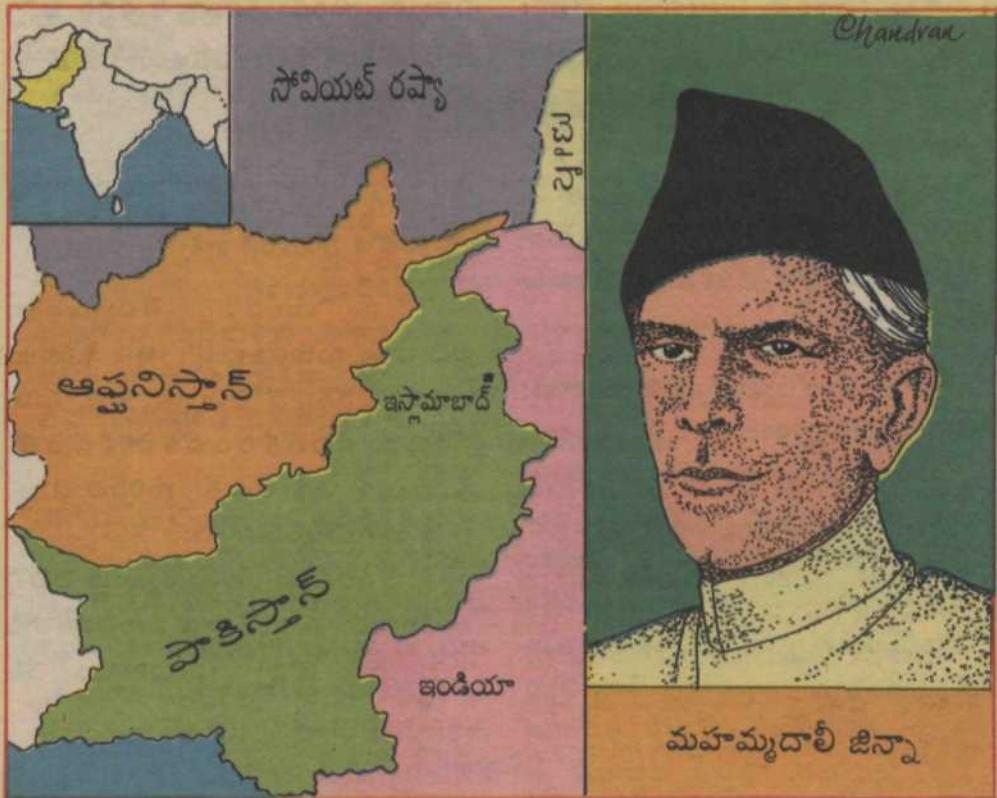
పాకిస్తాన్ కన్నా జండియాలోనే ఎక్కువమంది ముస్లింలు నివసిస్తున్నారు. వారందరూ హిందువులలాగే, కైస్తివులలాగే, బౌద్ధులలాగే భారతదేశాన్ని తమ మాతృదేశంగా భావిస్తున్నారు. అయితే, పాకిస్తాన్ బంగార్ దేశము కోల్పోయిన అవమానాన్ని మరిచిపోకుండా, కాశ్మీరలో

అధిక సంఖ్యకులు ముస్లింలు అన్న పాత పల్లవిని పాడుతూ తరచూ కాశ్మీర కేసం కాలుదువ్వుడం పరిపాటి అయి పోయింది. కొందరు కాశ్మీర యువకులను ఆకర్షించి, వారికి ఆయుధాలు ఉపయోగించడం లో శిక్షనిచ్చి, కాశ్మీరులో అరాచకం సృష్టించడానికి పురికొల్పుతున్నది.

నిజానికి పాకిస్తాన్ అంతరంగిక పరిస్థితులు రోజురోజుకు దిగబాయితున్నవి. ఇందియానుంచి వలసవిళ్లిన ముస్లింలకూ, పాకిస్తాన్ ముస్లింలకూ మధ్య

తరచూ కలపులతో రక్తపాతం జరుగుతున్నది. నరిపుద్దు ప్రాంతాలలోని పరాసులకు పాకిస్తాన్ పాలకులపట్ల సదభిప్రాయించేదు. ఏది పోగల మనిషిదిరిస్తున్నారు. అస్త్రవ్యవస్థలైన అంతరంగిక పరిస్థితులనుంచి, ప్రజల దృష్టిని మరోవైపుకు మళ్ళించడానికి, పాకిస్తాన్ నాయకులు కాశ్మీర కేసం కయ్యానికి దిగుతున్నారు.

పామాస్య ప్రజలను మతం పేరుతో రచ్చగట్టిడం ఇంకా కొనసాగడం దురదృష్టకరమైన విషయం!

రాగికడియం

సీతాపురం అనే గ్రామంలో, శ్రీముఖుడనే మహావందితుడుండేవాడు. ఆయన నెస్వార్త బుద్ధితో ఎందరికో విద్యాదానం చేశాడు. ఎవరీ దహి అని ఆడకక్కపోయినా, గ్రామ సులాయనకు విలువైన కానుకలిచ్చి గౌర వించేవారు. అందువల్ల శ్రీముఖుడికి రోజులు నుఫంగానే గదిచిపోతున్నాయి. ఆయనకున్న విచారమల్లా ఒకక్కపే—ఆది లెకలెక పుట్టిన కొడుకు వతుర్చుఖుట్టి గురించి.

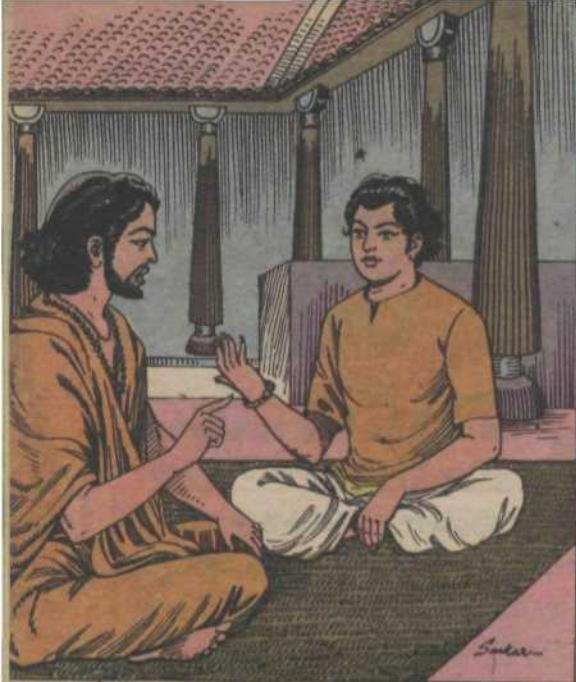
చతుర్చుఖుడికి దీక్షిగా చదువబ్బి లేదు. అట్లని మంచి బుద్ధులూ లేవు. గ్రామంలో వాడు చేసే అల్లరిపనులకు శ్రీముఖుడి ముఖం చూసి సహస్రన్మారు, సీతాపురం ప్రజలు. ఇదంతా చూసి శ్రీముఖుడు, చతుర్చుఖుట్టి బాగుచేయాలని ఎన్నే ప్రయత్నాలు చేసి విఫలు దయ్యాడు.

ఇలా పుండగా, ఒకరోజున శ్రీముఖుట్టి చూడానికి మహావందుడనే ఇమ్మదు వచ్చాడు. అతడు శ్రీముఖుడి దగ్గిర ఇన్ని విద్యలూ నెర్చుకున్నాక, అరణ్యలకు పోయి తపన్న చేసి కొన్ని అద్భుతశత్తులు సాధించాడు. ఇప్పుడతడు గురువైన శ్రీముఖుడికి, గురుదశిలగా ఏదైనా ఇచ్చు కుంటే తప్ప వళ్ళనని థిష్టించుకుని కూర్చున్నాడు.

“మస్య మంచిపేరు తెచ్చుకుంటే, అదే నాకు గురుదశిల !” అని శ్రీముఖుడుతడికి ఎంతగానే చెప్పాడు. కానీ, మహావందుడు అంగికరించకపోవడంతో, శ్రీముఖుడు తన కొడుకు గురించి చెప్పి, వాళ్లి బాగుచేయమన్నారు.

మహావందుడు, చతుర్చుఖుట్టి పిలిచి మాట్లాడాడు. తర్వాత వాళ్లి మంచిమార్గాన పెట్టిందుకు కొన్ని ప్రయత్నాలు చేసి

“వసుంధర ”

ఏ ఫలమయ్యక, మహానందుడు తన తపాభిలంతే. ఒక రాగికి యాన్ని సృష్టించి చతుర్యుఖుడి చేతిక తిడిగి, "సాయనా! ఇది ధరించినప్పుడు పాండిత్యంలో నూ. సత్కృవర్తనలోనూ నీకు పాటిరాగలవారుండరు. ఈ రాగి కదియం నీకట్టడికి మాత్రమే ఉపయోగిస్తుంది. రోజు స్వానం చేసే ముందు, ఈ కదియాన్ని బయటకుతీసి ఖుట్టంగా తోమి, స్వానం ఘూర్చియ్యక మళ్ళీ ధరిస్తూందు. నీకు తప్పక మేలు జరుగుతుంది," అని చెప్పాడు.

ఆరోజునుంచి చతుర్యుఖుడిలో గప్ప మార్పు వచ్చింది. ఎంతే చినయంగా,

మర్యాదగా ప్రవర్తిస్తా, అతడు తన పాండిత్యాన్ని ప్రదర్శించసాగాడు. శ్రీముఖుడు కొడుకును పరిశీలించి, వాడిప్పుడు పాండిత్యంలో తనను మంచిన వాడయ్యాడని గ్రహించాడు.

ఆయనతనిచిమ్మడైనమహానందుడితే, "నీ గురుదిక్కిలా అష్టార్యామైనది! ఇప్పుడు నేనే నీకు బుబుపడి శున్నాను." అని మెచ్చుకున్నాడు.

మహానందుడు గురువు పాదాలకు నమస్కరించి సంతోషంగా వెళ్లిపోయాడు.

ఒకసాధు శ్రీముఖుడు కొడుకుతే, "సాయనా! ఈ గ్రామంలో నీవిడ్యువ్యధాకాకూడదు. రాజధానికి వెళ్లి ప్రభ్రాంత పండితుల ముందు నీ పాండిత్యాన్ని ప్రదర్శించి, నీ జీవితాన్ని ప్రార్థకం చేసుకునిరా," అన్నాడు.

చతుర్యుఖుడు సరేనని రాజధానికి వెళ్లాడు. అయితే, అతడికి రాజదర్శనం లభించలేదు. పాండిత్యాన్ని ప్రదర్శించడానికైతే ముందుగా అతడు, విద్యాధరుడనే రాజ్యాసన పండితుల్లో మెప్పించవలసి వుంటుందని ఎవరో చెప్పారు. చతుర్యుఖుడు, విద్యాధరుల్లో చూడబోతే, ఆయన అతడికేని నిరసనగా చూసి వెళ్లమన్నాడు.

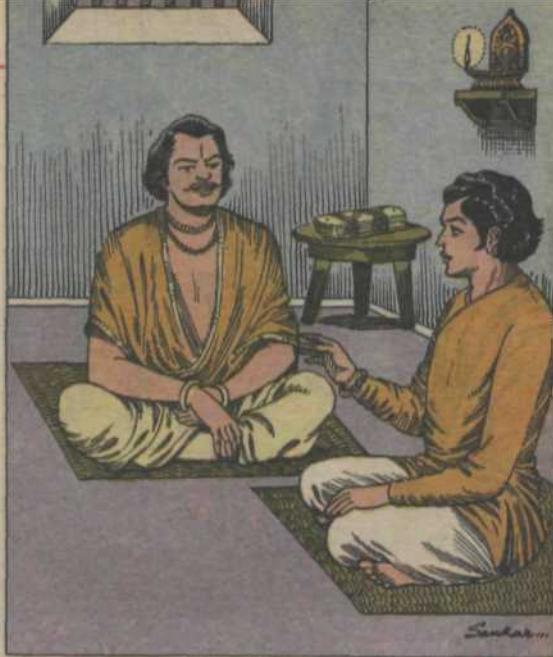
చతుర్యుఖుడికి వినుగు పుట్టింది. తన గ్రామానికి వెళ్లిపోవాలనుకున్నాడు కానీ,

తండ్రి చెప్పిన పని శ్శార్తి చేయకుండా
వచితే, అయిన బాధపడకాదని సంకి
చించాడు.

కొద్ది రోజులకు చతుర్యుఖుడు వెంట
తమ్ముకున్న రబ్బు అయిపోయింది. ఏం
చేయాలో తోచక అతడు తాను బసచేసిన
సత్రంయజమానినికలునుకుని, "అయ్యా.
నావట్ట రబ్బుయిపోయింది. జంతవరకూ
నాకు రాజవర్గం లభించలేదు. రాజ
వర్గం దెంకేదాకా తమరిక్షయ నన్నుండ
నిస్తే. ప్రతిఫలంగా నేను తమకు ప్రతిరోజు
గితాసారాన్ని వివరించగలను," అన్నాడు.

ఏకళసున్నాడేగాని సత్రం యజమాని
ఇందుకు అంగికరించాడు. అరోజు
నుంచి చతుర్యుఖుడు సత్రం యజమానికి
భగవద్గీతలోని శ్లోకాలకు వివరణ చెప్పు
సాగాడు. అతడు చెబుతూంటే, సత్రం
యజమానికి భగవద్గీతపట్ల ఎంతో ఆసక్తి
కలగసాగింది.

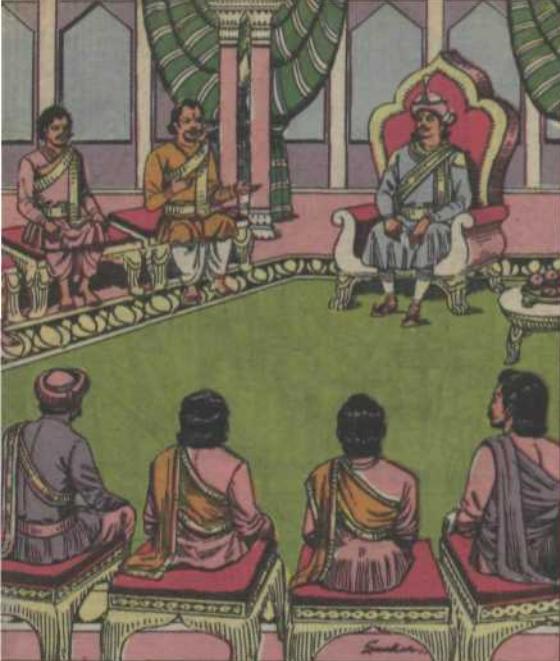
ఒకరోజున రాజు రాజధానిలోని సత్రం
యజమానులు పదిమందికి కబురుచేసి,
వాళ్ళతే. "మీరందరూ ఎంతో చక్కగా.
సమర్పింతంగా స్త్రాలను నిర్వహిస్తు
న్నారు. అదెలా చేయగలుగుతున్నారో
చెలితే. నేనూ నా కొలుపులో ఆ పట్ట
తులు ప్రవేశపెడదామనుకుంటున్నాను." అన్నారు.

దినికి మిగతా సత్రం యజమాను
లందరూ, తలోరకంగా ప్రగల్భాలు పలిక
బదులిస్తే, చతుర్యుఖుడున్న సత్రం యజ
మాని మాత్రం వినయంగా, "ప్రభూ!
సాధారణంగా సత్రం నిర్వహించడానికి ఏ
నియమాలుంటాయో అనే నేనూ పాటిస్తు
న్నాను. అటుపైన అంతా భగవత్స్తృపతి."
అని సమాధానం యిచ్చాడు.

రాజు ఆశ్చర్యపడి, "భగవత్స్తృపతి
అంటున్నాను. సీకు స్వయంకృషి మీద
నమ్మకం లేదా?" అని అడిగాడు.

"ప్రభూ! స్వయంకృషి చేయడం
వరకూ నాకు నమ్మకమున్నది. ఫలితం
గప్పకనం మటుకు నాదికాదంటున్నాను.

“తు కష్టపడి పొలం దున్ని పంట పండిం చాలంటే, పొలంలో వానలు పదాలికదా! వానలేకపోతె స్వయంకృషి వృధా అశుతుంది. స్వయంకృషి లెనిదే వాన పదినందువల్ల మాత్రం పంటలు పండవు. కాబట్టి గప్పాతనం స్వయంకృషిలోనూ, భగవత్ప్రీపలోనూ కూడా పున్నది.” అన్నాడు సత్రం యజమాని.

“స్వయంకృషి చేకాక మంచిఫలితాలు వస్తి, మనిషికి గప్పాదిననిపించుకోవాలని వుంటుంది. నీకిలాంటి కోరికలేదా?” అని ప్రశ్నించాడు రాజు.

“ప్రభూ! మహావీరుడయిన అర్థానుడే, తన విజయానికి కారణం తీక్ష్ణముడే

అని అంగికరించాడు. నేనెంతవాణి? ” అన్నాడు సత్రం యజమాని.

దీనికి రాజు మరింతగా అబ్బురపడి, “నా రాజ్యంలో సా మా న్యులో ఇంత జ్ఞానం కలవారున్నారని, నాకు తెలియదు. రెపు నా కొలువులో నిన్ను ప్రత్యేకంగా సన్మానిస్తాను,” అన్నాడు.

“ప్రభూ! నేను సన్మానికి తగను. నాలో ఈ జ్ఞానం కలిగించిన మహాపండితుడికాయన ఎక్కుడినుంచో వచ్చి. తమ దర్శనం కొసం ఎదురుచూస్తున్నాడు. అయిన కోరిక తీర్పండి.” అన్నాడు సత్రం యజమాని.

మర్మాదు భతుర్ముఖుణ్ణి తన కొలువుకు తీసుకురమ్మని. రాజు సత్రం యజమానికి చెప్పాడు.

సత్రం యజమాని తరిగి వెళ్లి జరిగిన దంతా చతుర్ముఖుడికి చెప్పాడు. తతుర్ముఖుడు అతడికి కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుని, మర్మాదు రాజు కొలువుతు వెళ్లాడు. ఆక్కుడ ఆయన పురాణాలకు వ్యాఖ్యానం చెబుతూంటే, ఆశ్చోసపండితులందరూ అబ్బురపాటుతో విన్నారు.

రాజు చతుర్ముఖుణ్ణి మొచ్చుకుని, “మీరు మహాపండితులు. నా కొలువుకు రావడానికి తమరు, మా ఆశ్చోసపండితు డైన విద్యాధరుణ్ణి కలుసుకుని పుంటే,

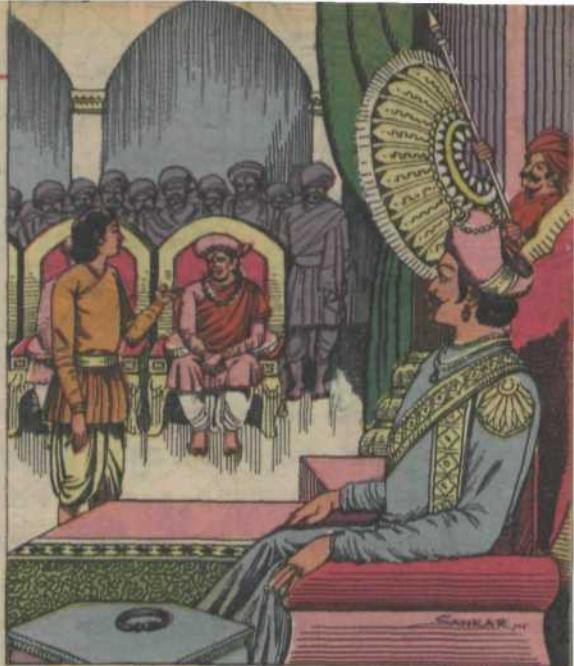
ఎప్పుడే మీ గొప్పతనం నాదాకా చేరువుండేది," అన్నాడు.

విద్యాధరుడు తనను నిరసించి పంచ వేసిన సంగతి, చతుర్యుఖుడు అప్పుడు రాజుకు చెప్పాడు.

ఇది విని రాజు కోపంపట్టలేక, "మహాను భావా! ఇది నా కోలుపుకే ఘోరావమానం. ఈ తప్పుకు తమరే స్వయంగా విద్యాధరుడ్ని శిక్షిస్తే తప్పు, నా మనసు శాంతించదు," అన్నాడు.

చతుర్యుఖుడు ఇందుకు అంగికార సూచకంగా తలాదించి, తన చెతకున్న రాగికదియాన్ని తీసి మహారాజుకిచ్చి, విద్యాధరుడిపద్మకు వెళ్లి, అతణ్ణి నానావిధ దుర్భాషలతో నిందించాడు. ఆ సమయంలో అతడి ప్రవర్తన పండితుడికిలా కాక, పామరుడికిలా ఆత నీచంగా వుండ దంతే, రాజే ఆశ్చర్యపడ్డాడు. విద్యాధరుడే మీ అనలేక థిన్నుడై తలవంచుకున్నాడు.

తర్వాత చతుర్యుఖుడు, రాజు నుంచి రాగికదియాన్ని తీసుకుని తిరిగి థరించాడు. అప్పుడు రాజు, చతుర్యుఖుడితో, "అయ్యా! మహాపండితులూ, అఖండ జ్ఞాన సంపన్నులూ అయిన తమరు, నేనెక చిన్న అవకాశం యిచ్చేసరకి విద్యాధరుడ్ని అత నీచంగా నిందించారు. మీ ప్రవర్తన ఈ కోలుపుకే తలవంచుగా పున్నప్పటికి,

అందులో ఏదో పరమార్థమున్నదని భావిస్తున్నాను. అది సెలవిచ్చి మమ్ములను ధన్యాల్చి చేయండి," అన్నాడు.

చతుర్యుఖుడు మందహసం చేసి, "నా ప్రవర్తనకు నేను నీగ్నపడుతున్నాను. ప్రభువులు నన్ను మన్నించాలి. నా పాండిత్యం నా గొప్పతనంకాదు. అంతా ఈ రాగికదియంలో పున్నది." అంటూ తన కథ చెప్పాడు.

రాజు ఆ కథ విని మరింత ఆశ్చర్యపడి, "పండితవర్యా! తమరు రాగికదియం థరించి, విద్యాధరుడ్ని శిక్షించడానికి వెళ్లవలసింది. అలా కాక రాగికదియాన్ని నాకిచ్చి, విద్యాధరుడ్ని పండితుడికి తగని

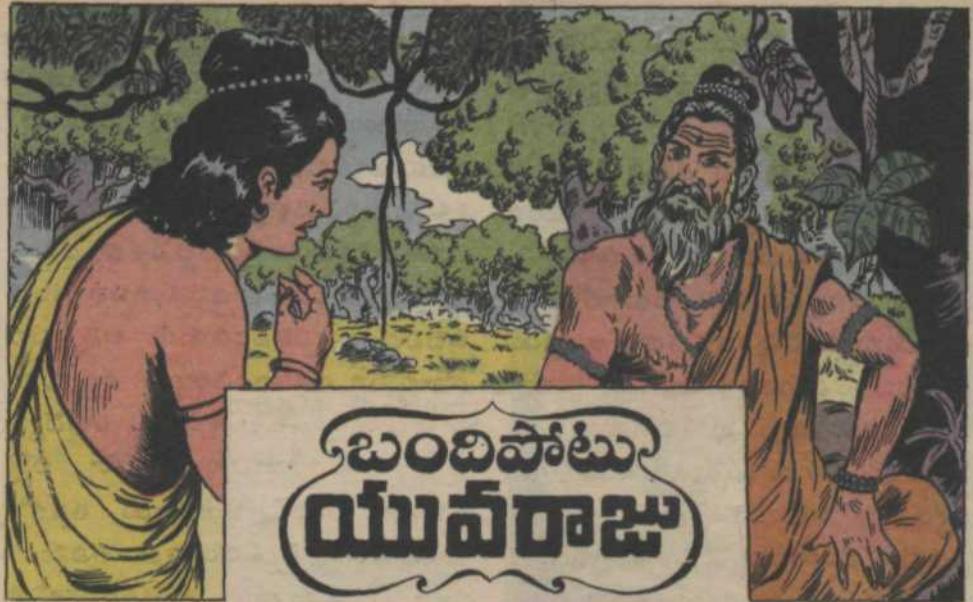
మాటలతో నిందించారు. అది ఉచితమని తమకు తోచిందా? ఒక సామాన్య సత్రం యజమానిలో ఉత్తమ సంస్కృతాన్ని ప్రవేశ పెట్టగలిగిన తమరిలో, ఇంత ద్వేషమూ? నేను విద్యాధరుల్లో కీసించ మన్మహారు, తమరు రాగిక దియాన్ని ధరించే వున్నారు. ఏమి చేయాలో తమ కప్పుయన్నరించేవుండాలికదా!" అన్నారు.

ఇందుకు చతుర్ముఖుడునవ్యి, "ప్రభా! విద్య, పాండిత్యం లేనప్పుడు నెనెలా పుంటానే, తమరు ప్రత్యక్షంగా చూశారు. స్వయంగా సాధించలేని పాండిత్యం, రాగిక కదియం మూలంగా నాకు అబ్మింది. ఆ పాండిత్యం నా ప్రవర్తనను కూడా మార్చి సంస్కృతవంతుల్లో చేసెందని నేనను కుంటున్నాను. కానీ, పాండిత్యంతోపాటు సంస్కృతం అభ్యర్థి విద్యాధరుడు బుజ్జుపు చేశారు. ఒక ప్పుయ అయిన నన్ను పరికీంచవైనా పరికీంచకుండా నిరసించిపాడు. నేను రాగి కదియాన్ని తిసి పక్కనపెట్టినట్టుగా, అయిన కూడా

తన పాండిత్యాన్ని పక్కనపెట్టి నన్ను నిరసించాడు. ఆ బాధ ఎలా వుంటుం,¹ అయినకు తెలియజెప్పాలనే, నేను రాగి కదియం తిసి పక్కనపెట్టి, అయినన కీసించదానికి వెళ్లాను. తమరు చెప్పినట్టి: నేను రాగికదియాన్ని ఎల్లవేళలా ధరించ దమే ఉచితమూ, ఉత్తమమూ అవుతుంది! అదేవిధంగా ప్రతిపండితుడూ అన్ని సమయాల్లోనూ తన పాండిత్యానికి తగ్గి విధగానే ప్రవర్తించడం ఉచితం. రాగద్వేషాలకూ, అసూయాహంకారాలకూ లోడైనప్పుడు కూడా, పండితుడు తనలో పాండిత్యాన్ని రాగికదియంలా తననుం వేరు చేయ రాదని పోచ్చించదానికి నెనాపని చేశాను. నాకు విద్యాధరుడైని ద్వేషభావం లేదు," అన్నారు.

చతుర్ముఖుడి భావం రాజుకూ, విద్యాధరుడికి కాక, అక్కడి సభలోని వారం దరికీ కూడా అర్థమయింది. రాజు చతుర్ముఖుల్లో ఆష్టానపండితుడిగా నియమించి గౌరవించాడు.

బంచిపోతు యీవేరాజు

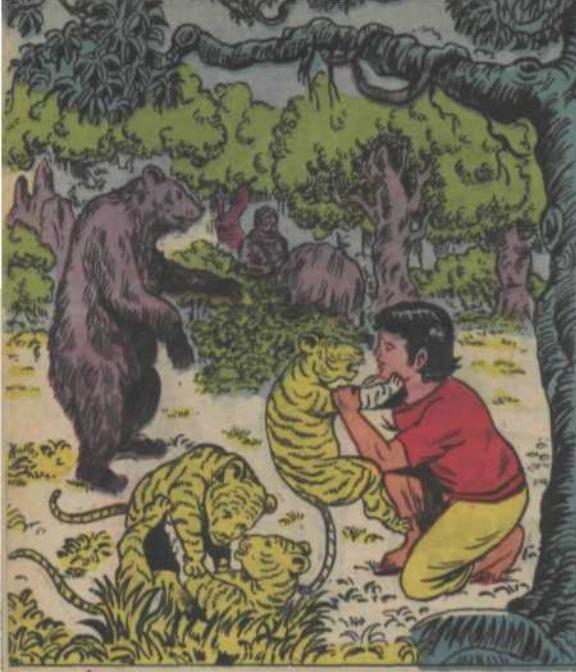
11

[విరసింహుడు కొత్త శైన్యాన్ని నమికరించడానికి శూనుతుని, ప్రజలనుంచి బలవంతంగా ధాన్యం వసూలుచేసి, ఆ ధాన్యంతే, చంద్రపూరి నుంచి ఆయుధాలు కొనుగోలు చేయుచుని తమ అనుభయులను అళ్ళాపించాడు. అయితే, అందుకు ప్రజలు ఎదురుచిరిగారు. వసంతుడు నాయకత్వంలో యువకులు కొందరు ప్రశారమీణు బ్రద్రకంకణులయ్యారు. — శరవాతు]

ఒకనాటి మధ్యాహ్నం జయానందముని చెట్లుకండ విశ్రాంతినుకుంటున్నప్పుడు, ఆయన శిష్యుడు గేవిందుడు అక్కడికి వచ్చి, "గురువర్యా, ఒక మునుగువ్యక్తి తరచూ మన ఆశ్రమపుమిపంలో తిరుగుతూ, సెలయేటి నిట్టు తాగుతూ, గుహలకేసి పరిశిలనగా చూస్తున్నాడు. నిన్న సాయంత్రాలం అతన్ని నెను మూర్ఖవసారి చూకాను," అన్నాడు.

"అప్పును, దూరం నుంచి నేనూ ఆయను చూకాను. ఆయనెవరో గొప్పవాడై వుంటాడనీ, ఏదో మహాత్మరకార్యం కోసమే ఇలా వేస్తున్నాడనీనాకనిపిస్తున్నది. ఇంకా సారికనిపించాడంటేనాతేచెప్పా, ఆయనతే మాట్లాడాలి," అన్నాడు జయానందముని.

కొన్నాళ్ళు గడిచింది. ఒకనాటి సాయంత్రాలం నందిపురు పులిపిల్లలతో ఆడుకుంటున్నాడు. నందిపురు పులిపిల్లలతో

కుస్తిపట్టడం చూసి పక్కనే పున్న భల్లాక అనందంతో గంతులు వేయసాగింది. ఒక మునుగువ్యక్తి బండ చాటునుంచి ఆ విచిత్ర దృశ్యాన్ని చూస్తూ నిలబడ్డాడు.

జయానందముని ఆ వ్యక్తిని నమి పించి, "స్వాగతం," అన్నాడు.

మునుగువ్యక్తి ఉత్తిష్ఠించి వెనక్కు తరిగి చూసి, మరుక్షణమే తెరుకుని చేతులెత్తి మునికి నమస్కరించాడు.

"సువ్య దేనిసే వెదుకుతూ, తరచూ ఈ అరణ్యప్రాంతంలో తిరుగుతున్నావు కదా! ఆ విధికి చెంది చెబితే, మేమేమైనా సహాయం చేయగలమేమో ఆలోచిస్తాం!" అన్నాడు ముని చిన్నగా నశ్యతూ.

"నేని ప్రాంతంలో తిరగడం మూడే కంటికి తెలియదనుకున్నాను. అయినా, మీరు పనికట్టడం చాలా ఆశ్చర్యకరం!" అన్నాడు మునుగువ్యక్తి.

"నీ ఉనికి వీరసింహుడి భట్టులకు తెలిసిపోతుందని నువ్వేమాత్రం నందె హంచనవసరం లేదు. ఎందుకంటే ఈ ప్రాంతంలో కొత్తవారెవరయినా అడుగు పెదితే ఆ క్షణమే మాకు తెలిసిపోతుంది!" అన్నాడు ముని.

మునుగువ్యక్తి మునిని పరిశీలనగా చూసి, "తమరు జయానందమునులే కదా! మీకిదే నా నమస్కరం," అన్నాడు.

ముని మందహసం చేశాడు.

మునుగువ్యక్తి ముని పాదాలు తాకి, "మహాత్మ, మొమ్మల్ని గురించి, నా మిత్రుడు జయుపురి రాజు శంకరవర్మ ద్వారా చాలా విన్నాను. అయినా, వీరసింహుడి చారుల గురించి తమకు తెలియజేసే వారవ్యరు? అలాంటి జాగరూకతవహంచదానికి కావలసినంత మంది మనుమలు ఇక్కడ ఎవరూ కనిపించడం లేదే!" అన్నాడు.

"సహాయం చేయడానికి మనుమలు తప్ప మరెవ్యరూ పుండరని సీ అధిప్రాయమూ?" అని అడిగా దు ముని నశ్యతూ.

ఆ మాటలకు మునుగువ్యక్తి మరింత ఆ శ్వర్యపోతూ, “అంటే, మీకు అతిత శక్తులున్నాయన్నమాట!” అన్నాడు.

“ఆ మాత్రానికి అతిత శక్తులు ఎందుకు నాయనా! వాటిని సాధించడంకి న్నా, మనతోపాటు, సహజమనం సాగించే ఇతర ప్రాణులతో స్నేహం చేయడం మరింతం కదా!” అన్నాడు ముని.

ముని మాటలకు మునుగువ్యక్తి ముఖం సంతోషంతో వికసించింది.

“పులులతోనూ, ఎలుగుబంటితోనూ, ఆ పసివాడు ఎలా ఆడుకో గలుగుతున్నాడే ఇప్పుడు నా కర్థమయింది మహాత్మా! అప్పనూ, ఇంతకూ ఆ కుర్రవాడెవరు?..” అని అడిగాడు మునుగువ్యక్తి.

“సువ్య అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పాలంటే మొదట నువ్వెవరో నాకు తెలియాలి,” అన్నాడు ముని.

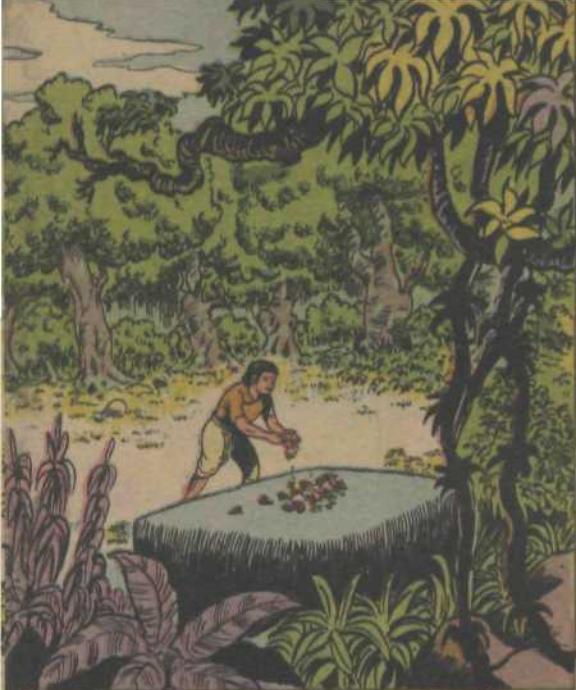
మునుగువ్యక్తి, ఒక్క కణం మోసం పహించి, “మహాత్మా, నేను ఏమ్ముల్ని నమ్ముతున్నాను.” అంటూ ముఖానికి పున్న మునుగును తెలగించాడు.

ముని ప్రశాంతంగా నవ్యతూ, “మహారాజా, ఆ పసివాడు వేరవరో కాదు, నీ కుమారుడే! నెన్ను ఎప్పుడే ఒక్కసారే చూశాను. అయినా, యువరాజు రూపాన్ని బట్టే నిన్ను పోల్చుకోగలిగాను!” అన్నాడు.

రాజు కాంతిదేవుడు నివ్వెరపోయాడు. ఆయన కళ్ళు చెమ్మగిల్లాయి!

“రాజు, సువ్య ప్రాణాలతో ఉన్నట్టి యితే, రాణిగారిని, మీ కుమారుట్టే వెదు కుడంటూ, తప్పకుండా ఇక్కడికి రాగల వని నాకు తెలుసు. రాణిగారు యువరాజును నాకు అప్పగించి, కళ్ళు మూసింది. సువ్య ప్రాణాలతో కైమంగా పున్నావని తెలిసిపుంటే ఆమె మరింత సంతోషంగా తను పుచులించి పుండెది. అయినా, జరిగిపోయిన దానికి ఎలపించకుండా భవిష్యత్తును భగవంతుడికి అర్పించమన్నానా సలహాను, ఆమె పాటించి, ప్రశాంతంగా వెళ్ళిపోయింది!” అన్నాడు ముని.

"ఆ తరవాత?" అని అడిగాడు రాజు, పెల్లుబుకుతూన్న దుఃఖాన్ని అప్పుకుంటూ.

"ఆ తరవాత అమె భోతికకాయాన్ని అక్కుడనమాధిచేశాం," అంటూ దూరంగా పున్న ఒక బందరాతిని చూసాడు ముని.

ఆ బండ మీద రకరకాల పుష్టులు కనిపించాయి.

"ఊహాతెలిసిననాటి నుంచి, యువరాజు రోజు తప్పుకుండా ప్రతి ఉదయం తన తల్లి సమాధి మీద పుష్టులుంచి హజిస్తున్నాడు!" అన్నాడు ముని.

రాజు ఆ పైన దుఃఖాన్ని అప్పుకోలేక, సమాధి దగ్గరికి వెళ్లి రాతికి తల అన్ని, పసి బిళ్లలాగా చిలపించసాగాడు, ముని

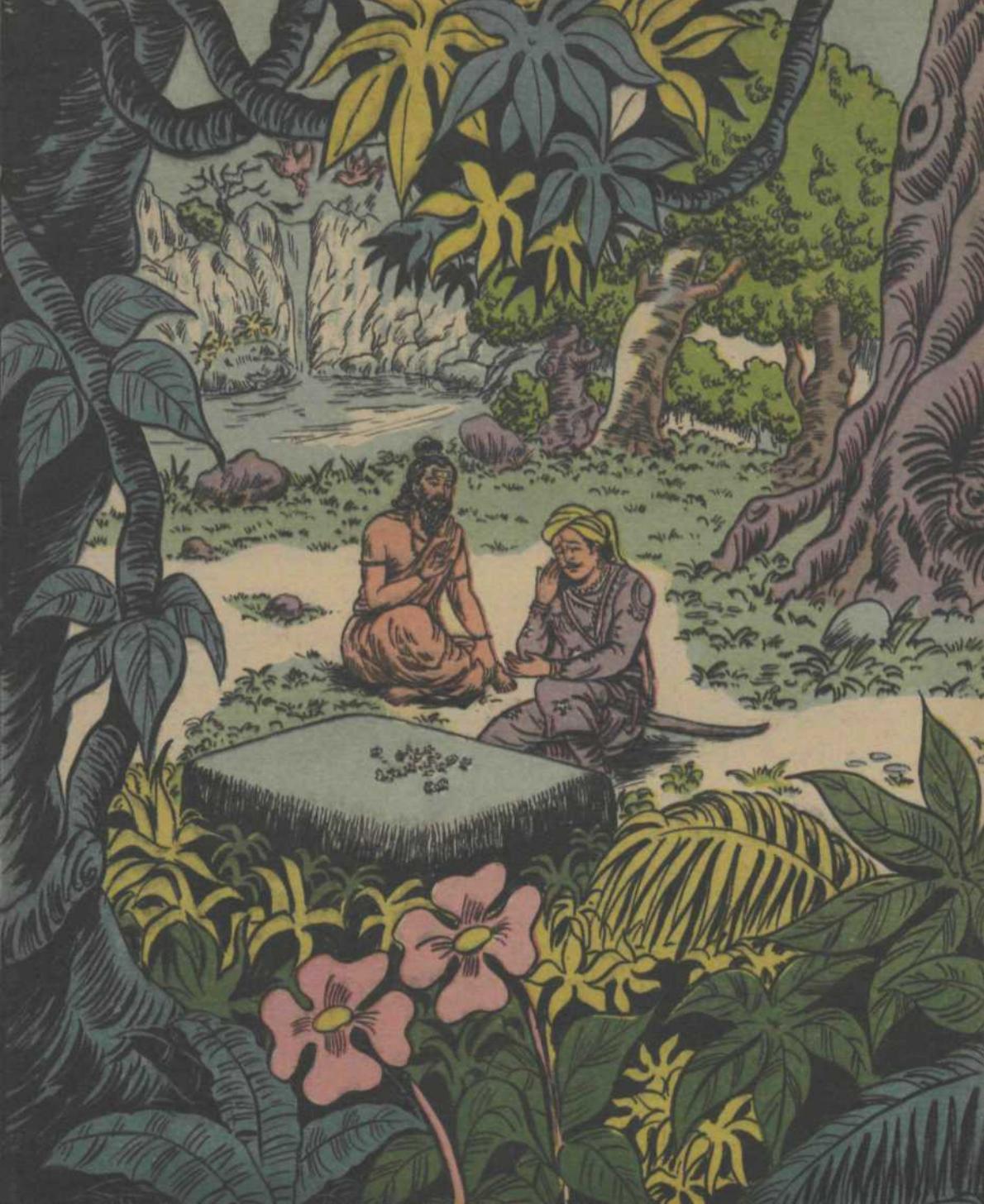
అయిన్న సమిపించి, దగ్గర కూర్చుని మంచి మాటలతో ఉదార్చాడు.

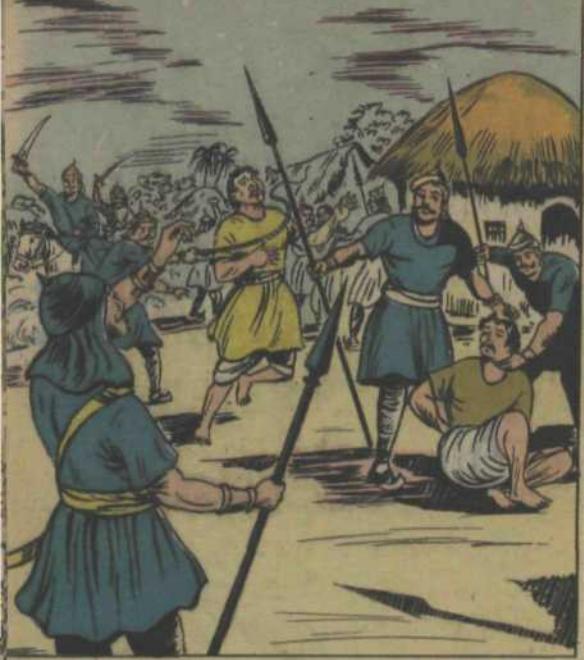
కొంతసేపయ్యక రాజు, "మహాత్మా, నేను నా బిడ్డను చూడవచ్చా?" అని అడిగాడు వినయంగా.

"అది నీ ఇష్టం, నా కెటువంటి ఆభ్యం తరమూ లేదు," అన్నాడు ముని.

రాజు కొంతసేపు హానంగా ఆలోచించి, "ఈ విషయంలో తమకేడో అనుంతుపై ఉన్నట్టె తెస్తున్నది. మీరు మన స్వార్థిగా అనుమతిస్తే తప్ప నేను నా బిడ్డను చూడను," అన్నాడు.

"రాజు, యువరాజు ప్రస్తుతం ప్రక్కతి ఒడిలో ప్రశాంతంగా పెరుగుతూ, నా దగ్గర విద్య నభ్యసిస్తున్నాడు. అతడు అయ్యత మైన తెలివితెటలు గలవాడు. నిన్న చూడగానే తన తండ్రి అని గుర్తించగలడు. ఆపైన, జరిగిన సంగతులన్నీ బయటపడక తప్పదు. ధర్మ బద్ధుడైన తన తండ్రి దుర్మాగ్గుల కుట్టకు బలి అయ్యాడన్న బాధ ఆ బిడ్డ మనసులో కలుగుతుంది. ఆ తరవాత, అదుర్మాగ్గులపై పగసాధించాలన్న అగ్రహం ఆ పసిహృదయంలో ప్రజ్ఞలించవచ్చు. అది, అతని ప్రస్తుత ప్రశాంత జీవన విధానాన్ని, విద్యావికాశాన్ని దెబ్బతియవచ్చునన్న అనుమానం కలుగుతున్నది," అన్నాడు ముని.

“నిజమే ఘపత్యా, మీరన్నది అక్షరాల నిజం!” అన్నాడు రాజు.

“అయితే, ఇప్పుడు కాక పోయినా యుచరాజుకు మునుముందు విషయం తెలియకపోదు. అప్పుడు అతడు తన ఇస్తోను సారం కర్తవ్యాన్ని నిర్వహించగలడు. అయితే, అందుకు ఇంకా కంత కాలం గడవాలన్నది నా అభిప్రాయం!” అన్నాడు ముని.

“అదీ నిజమే. పైగా, నా కుమారుడిపై నేను బంధం పెంచుకోవడం మంచిది కాదు,” అన్నాడు రాజు.

“ఎందుకలా అంటున్నావు?” అని అడిగాడు ముని.

“మీరు నా విధును కంటికి రెప్పులా కాపాడుతున్నారు. పైగా మీరిచే విద్యను నేను ఇవ్వశేను. అంతేకాదు. నా సమయాన్ని ఒక్క నా విధు యొగక్కేమాల కోసమే వచ్చించే స్థితిలో నేను లేను. అంతకన్నా ముఖ్యమైన పనులు నెరవేర్ప వలసిన బాధ్యత నా మీద ఉన్నది!” అన్నాడు రాజు.

“ఏమిటా గురుతరబాధ్యత?” అని ప్రశ్నించాడు ముని.

“మహాత్మా, ప్రస్తుతం సుమేధ రాజ్యంలో నెలకొన్న పరిస్థితుల గురించి మీకు తెలుసో లేదో నాకు తెలియదు. నన్నా, రాణి, మా విధునూ ఘతమార్పాలని వీరసింహుడు కుట్రపన్నాడు. నా బార్యపిల్లల గతి ఏమయిందో, అసలు నేను ప్రాణాలతో పున్నానే లేదో కూడా వీరసింహుడికి తెలియదు. నిజానికి నేను వాళ్ళి వెంటాడుతూనే పున్నాను. అందు వల్ల వాడు మనక్కాంతిని కోల్పోయాడు. అందేళనతో అగ్రహానికి లోనయ్యాడు. ఆ అగ్రహాన్ని అన్నెం పున్నెం ఎరుగని అమాయక ప్రజలను వేధించడంలో చూపుతున్నాడు. పొరుగు రాజ్యాల పై దండెత్తి, అక్కడి సంపదాను దేచుకుని పంచుకుండా మని దళశాయకులకు ఆశ చూపాడు. మా మామగారి రాజ్యమయిన

అమృతపురి మీదిక దండెత్తాడు, కాని అద్యప్పవచాత్తు సుమతినదిలో హరాత్తుగా వెల్లుపరావదంతే వీరసింహుడి సేనలూ, అయిధాలూ కొట్టుకుపోయాయి. ఆ పైన కొత్తగా సైన్యాన్ని సమికరించడానికి ప్రజలనుంచి, ధాన్యం దేచుకోవడం మొదలుపెట్టాడు. అయితే, వాడియమ్ము త్యాగులు కొనసాగకుండా అధ్యావడడానికి నా కాయశక్తులా పాటుపడుతున్నాను." అన్నాడు రాజు.

ముని, ఆ మాటలకు సంతోషంగా తల ఘ్రాపి, "రాజు, సుమేధరాజ్యంలో జరుగుతూన్న అభూయిత్యాలన్నీ నాకు తెలుసు. వీరసింహుడి భట్టుల ఆట కట్టించడానికి కొందరు యువకులు చేస్తూన్నప్రయత్నాల గురించి కూడా విన్నాను. వీరసింహుడు, ఆ యువకులను హతమార్పాలన్న పట్టుదలతో ఉన్నట్టు కూడా తెలిసింది. విమాత్రం అవకాశం లభించినా, యువకులనూ వారి బంధు మిత్రులనూ నిర్మాకిణ్యంగా మట్టుపెట్టగల పరమ కిరాత

కుదువాడు! అందువల్ల యువకులందరూ. కలిసికట్టుగా ఎంతే అప్రమత్తతతే ఒక పథకం ప్రకారం పొరాటం సాగించాలి. మొదట, వీరసింహుడు తన ఆరాచకాలను ఆపాలని హెచ్చరించి కొంత కాలంం గదువిద్దాం. ఆ గదువులోపల వీరసింహుడు దారికి రాలేదంటే యుద్ధం తప్పదు. అయితే, ఆ యుద్ధం—వీరసింహుడి సేనలకూ, సాహసవంతులైన సుమేధరాజ్య యువకులకూ మధ్య మాత్రమే జరగాలి. అమాయికులయిన సామాన్యప్రజలను హాంసించరాడు. వారికి ఇసుమంత కష్టం కూడా వాటిల్లకూడదు. ఏమంటావు?" అని అడిగాడు ముని.

"అవును మహాత్మా!" అన్నాడు రాజు.

"నువ్వు ఆ యువకులను ఒకటిగా సమీకరించి, సుమేధరాజ్యం సరిహద్దులో వున్న ఆరణ్యంలోకి నడిపెంచడం క్రేయస్తరం!" అన్నాడు ముని.

"మీఆజ్ఞను శిరసాపహస్తానుమహాత్మా." అన్నాడు రాజు. —(జంకావుంది)

చెప్పుదుమా టులు

భీమయ్య, సామయ్య చాలాకేలం నుంచి మంచి స్నేహితులు. ఈస్తుట్టుండి వాళ్ళ మధ్య మాటలు నిలిచిపోయాయి. భీమయ్యమీద సామయ్య, సామయ్యమీద భీమయ్య ద్వేషం పెంచుకున్నారు.

ఒకసారి ఊరిబయట కివాలయందగ్గిర ఉకరికొకు ఎదురయ్యారు. అప్పుడు భీమయ్య కలుగజేసుకుని, “జిదిగే, సామయ్య! మనిష అయ్యాక ముందూ, వెనకా అలోచించాలి. ఎవరు చెలికి వాళ్ళకే నిఱమని గుడ్కిగా తల ఊపరాదు,” అన్నాడు.

“సువ్యోం అంటున్నావే, నాకు అర్థంకావడం లేదు,” అన్నాడు సామయ్య.

“ఏలా అర్థమశ్వతుందిలే! చెడు కోరి వాళ్ళమాటలయితే, నీకు అర్థం అశ్వతాయి,” అన్నాడు భీమయ్య.

“ఏవరంగా చెప్పాలిగాని, అ ఎక్కి పొడుప్పతెందుకు?” అన్నాడు సామయ్య.

“అదే—అ చంద్రయ్య చెప్పుడుమాటలు ఎని, నామీద క్ష పెంచుకున్నావట! నా అంతు చూస్తానని కూడా అన్నావట. ఎవరైనా గిట్టక ఏదైనా చెడుగా చెలితే, వెంటనే నమ్మడమేనా?” అని ప్రశ్నంచాడు భీమయ్య.

“అశ్వనూ! ఇంతకూ నెనలా ఎన్న ఉనరానిమాటలన్నానని, సువ్యోలా అనుకుంటున్నాశ్చ?” అని అడిగాడు సామయ్య.

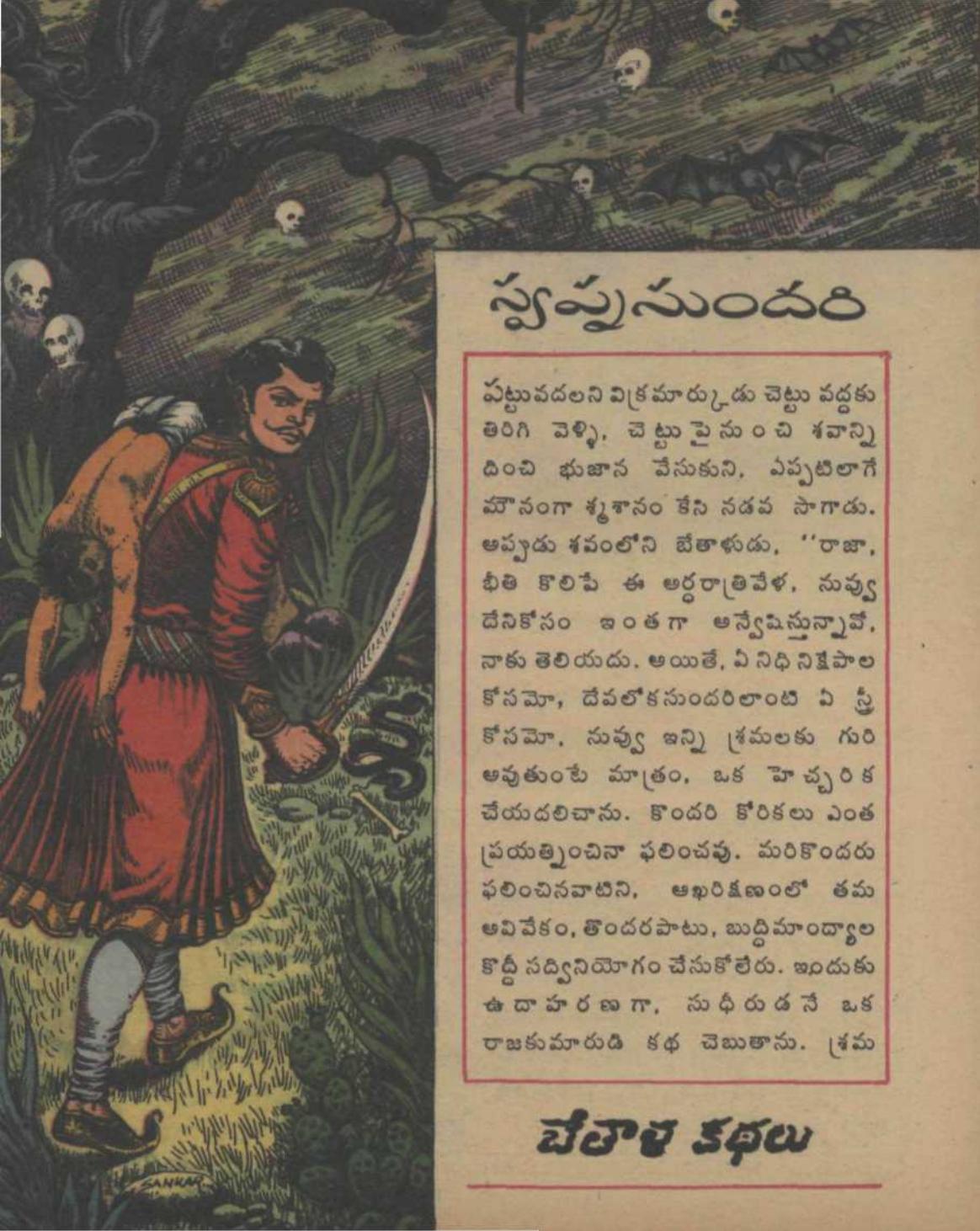
“అ కామయ్య చెప్పాడులే—అంతా!” అన్నాడు భీమయ్య.

“చెప్పుడు మాటలు ఏనరాదని నాకు చెబుతూ, చివరికి సుత్య చేసిందేమిటి?” అంటూ నవ్వసాగాడు సామయ్య.

భీమయ్యకు దానితే సంగతి అర్థమై, తనూ నవ్వసాగాడు.

—చి. రఘురామరాజు

స్వప్నమందరి

పట్టువదలని విక్రమార్గుడు చెట్టు వద్దకు
తరిగి వెళ్లి, చెట్టు పై నుంచి శవాన్ని
దించి భుజాన చేసుకుని, ఎప్పటిలాగే
మౌనంగా శ్కూలనం కేసి నడవ పాగాడు.
ఆప్యుదు శవంలోని బేతాళుడు, “రాజు,
భీతి కాలిపే ఈ అర్థరాత్రివేళ, నువ్వు
దేనికోసం ఇంతగా అన్యేషిస్తున్నావే,
నాతు తెలియదు, అయితే, ఏనిధి నిశ్చాల
కోసమో, దెవలోకనుందరిలాంటి ఏ త్రీ
కోసమో, నువ్వు ఇన్ని శ్రమలకు గురి
అపుతుంటే మాత్రం, ఒక హెచ్చరిక
చేయదలిచాను. కొందరి కోరికలు ఎంత
ప్రయత్నించినా ఫలించవు, మరికొందరు
ఘలించినవాటిని, అఖరిక్షణంలో తమ
అవివేకం, తొందరపాటు, బుద్ధిమాంద్యాల
కొద్దీ సద్యనియోగం చేసుకోలేదు. ఇందుకు
ఉదాహరణగా, నుధిరుదనే ఒక
రాజకుమారుడి కథ చెబుతాను. శ్రమ

బేతాళ కథలు

తెలియకుండా, విను," అంటూ ఇలా
వెప్పు సాగాడు:

హర్షయం మణిపురం అనే రాజ్యాన్ని.
మాణిక్యపర్మ అనే రాజు పాలించేవాడు.
ఆయనకు లేక లేక కలిగిన ఏకైక నంతానం
సుధిరుడు. అతడికి ఇరవైళ్ళు నిండే
సరికి. మాణిక్యపర్మ బాగా పృథుదై
పోయాడు. ఆయన తన కుమారుడికి
వివాహం చేసి, రాజ్యభారం అప్పగించా
లన్న నిర్దయానికి పచ్చాడు. ఎందరో
రాజకుమారైల గురించి, ఆయన వివరాలు
తెలు సుకుని. చివరకు రత్నగిరి రాజ
కుమారై ఆయన రత్నప్రభ, సుధిరుడికి
తగిన వధువుగా భావించాడు.

మాణిక్యపర్మ, రత్నప్రభ చిత్రపటాన్ని
తెప్పించి, సుధిరుడికి ఆమెను గురించి
చెప్పి. "నా యనా, నేను వృథుడినై
పోయాను. ఇక ఈ రాజ్యభారం
మొయిడం, నావల్లకాదు. సుఖ్య పరి
పాలనా బాధ్యత స్వీకరించకతప్పదు."
అన్నాడు.

సుధిరుడు తన వివాహ విషయం
మర్మాడు చెబుతానని, తండ్రి సుంచి
రత్నప్రభ చిత్రపటాన్ని తీసుకుని, తన
మందిరానికి వెళ్ళిపోయాడు.

ఆ రాత్రి సుధిరుడికి కలలో, ఒక
అద్భుత సాందర్భరాశి కనిపెంచింది. ఆమె
దేహచ్ఛాయ మేలిమిబంగారం, కలువ
రేకులపంటి కన్నలు, పొదవాటి కురులు,
సంపెంగమొగ్గమంటి నాశిక! ఆమె కొద్ది
సేత్త సుధిరుడి కేసి నప్పుతూ చూసి,
అంతర్థాసమైంది.

ఆ వెంటనే సుధిరుడికి మెలకువ
పచ్చింది. ఇక ఆ రాత్రి అంతా అతడికి
నిద్రపట్టలేదు. అటుపంటి సాందర్భరాశి
ఎక్కుడే ఒకచేట తప్పక వుండి తీరు
తుందని. వివాహమాడదలస్తి. ఆమెనే
వివాహమాడాలనీ అతడు నిశ్చయించు
కున్నాడు.

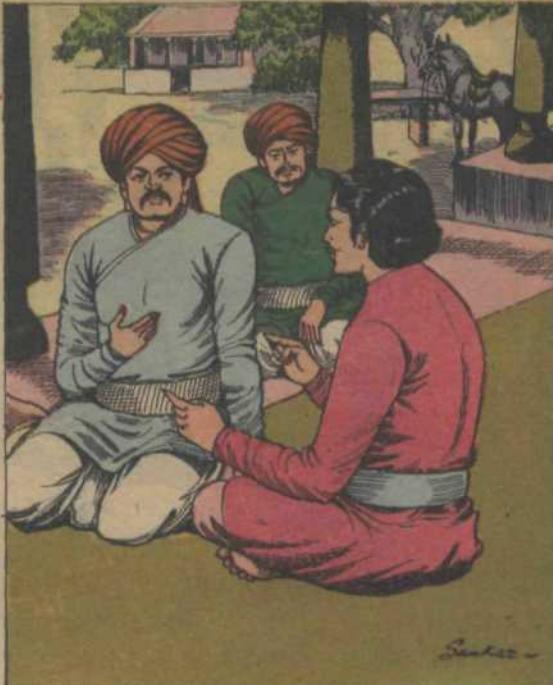
మర్మాడు సుధిరుడు, తండ్రితో, "నేను
కొంతకాలం బంటరిగా దేశసంచారం చేసి,

ప్రజలస్తితగతులెలా వున్నవే తెలుసుకోవా
లనుకుంటున్నాను. రాజుగా పట్టాభిషిక్తుడి
నయ్యముందు, ఇలాంటి అనుభవం చాలా
అవసరం అని నా అభిప్రాయం. నేను
తిరిగి వచ్చాక వివాహం జరిపించండి.”
అన్నాడు.

ఇందుకు మాణి క్ష్యవర్షు అంగికరిం
చాడు. ఆ మర్మాడే సుధిరుడు సామాన్య
పొరుడిలూ దుస్తులు థరించి, గుర్రం మీద
దేళం నలుమూలలూ, తన స్వప్నసుందరి
కోసం వెదికేందుకు ఉత్సాహంతో బయలు
దేరాడు.

ఆ విధంగా సుధిరుడు మూడు నెలల
పాటు ఎన్నో ప్రాంతాలు తిరిగాడు. తను
బనచేసన సత్రం యజమానుల్ని, వర్తకపు
పనులమీద విధ ప్రదేశాలు తిరిగే
వాళ్ళనూ. ఏదో మాటల సందర్భంలో
అడిగిపట్టుగా, తనకు కలలో కనిపించిన
సుందరిలాంటి స్త్రీని చూశారా, అని అడిగి
చూశాడు. ఎవరూ ఆలాంటి సుందరిని
చూడకపోవడమే కాక, విని కూడా పుండ
లెదని చెప్పారు.

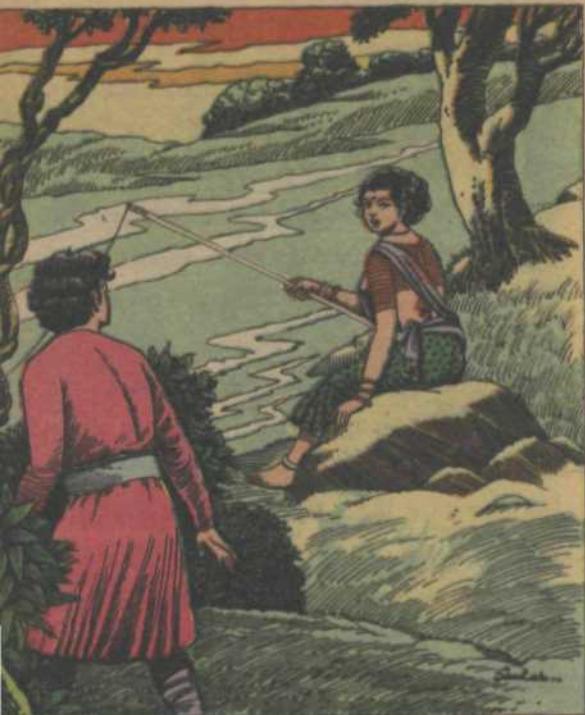
సుధిరుడు మరి రెండు నెలలపాటు
ఎన్నో గ్రామాలూ, పట్టణాలూ తన స్వప్న
సుందరి కోసం తిరిగి తిరిగి, చివరకు
విసిపిచోయాడు. సరైనవేళలో భోజనం
చేయనందువల్లా, ఎండనకా, వాననకా

ప్రయాణం సాగించడంవల్లా, అతడి
దేహం కొంత కుచ్ఛించి రూపమే మారి
పోయింది.

ఇలాంటి స్త్రీతలో, ఒక నాలు మెట్ట
మధ్యాహ్నం వేళ, సుధిరుడు ఒక సదీ
తిరం చేరి, గుర్రాన్ని మేతకై వదిలి,
దాపులనున్న ఒక చెట్టు సీదలో విశ్రమిం
చాడు. బాగా అలసిపోయి పున్నందున.
నదిపైనుంచి వచ్చే చల్లనిగాలిక వెంటనే
అతడికి నిద్రపర్చింది. తిరిగి అతడికి
మెలుకువ వచ్చేసరికి సూర్యాస్తమయం
కాబోతున్నది.

అసరికి గుర్రం గడ్డిమేస్తూ ఎతో వెళ్ళి
పోయింది. సుధిరుడు దాన్ని వెదుకుతూ

సీకోసం ఎంతే కాలంగా ఎందనక, వాననక దేశం నలుమూలలూ గాలిస్తున్నాను. నా వెంటరా, నిన్ను వివాహమాడతాను," అన్నాడు ఉద్యోగంగా.

ఆ మాటలు వింటూనే చేపలు పదుతున్న పిల్ల, అతడికెసి బెదురుచూపులు చూసి, గాలాన్ని అక్కడే వదిలి దూరంగా పున్న గుదిసెలకెసి పరిగెత్తింది.

సుధిరుడు అమె వాళ్ళిన దిక్కుగా బయలుదేరాడు.

అతడు గుదిసెలను సమీపించేసరిక, ఒక గుదిసెలోంచి వృద్ధుడేకడు బయాచికి వచ్చి, సుధిరుజ్జీ నభాశిఖపర్యాంతం ఒక పారి పరిష్కగా చూసి, "ఎవరు నువ్వు? ఏ కుంఠివాడివి? నీ తల్లిదంధ్రుల పేరేమిటి? కలలో కనిపించావు పెళ్ళి చేసుకుంటూనటూ, నా కూతురు వెంట పద్ధావట! ఇది మర్మాదనిపించుకుంటుందా? అసలు నీ పేరేమిటి?" అని తివ్వ స్వరంతో అడిగాడు.

వృద్ధుడు ఇలా అనగానే సుధిరుడు, ఒక కుక్కలం దిగ్గుంతుడైపోయి, తర్వాత తెరుకుని, బొంగురుపోయివ స్వరంతో, "అయ్యా, మీ ప్రశ్నలన్నెబికి, నేనివ్యగల జవాబు ఒకటే—నేనెక మూర్ఖుజ్జీ!" అని వెనుదిరిగి, రాజధానీ నగర్థం చేరి, రత్నప్రభను వివాహమాడి,

సదితిరం వెంట బయలుదేరాడు. ఒక చేటు అతడికి నదిలో గాలంవేసి, ఒడ్డున కదలామెదలక కూర్చుని పున్న ఒక పిల్ల కనిపించింది.

సుధిరుడు అమెను సమీపించి, "గుర్రం ఒకటి ఇటుగా పోవడం, ఏమైనా చూకావా?" అని ప్రశ్నించాడు.

ఆ ప్రశ్న వింటూనే అమె ఉలిక్కిపడి వెనుదిరిగి చూసింది. సుధిరుడికి కలిగిన అశ్వర్యం, అనందం అంతా, యింతా కాదు. అమె తనకు కలలో కనిపించిన అందాలరాళి, తన స్వప్ననుందరి!

"అహా, నా అన్యేషణ ఘరించింది. కలలో కనిపించిన సుందరివి నువ్వే!

చాలా లం పొటు ప్రషారంజకంగా రాబ్యూపాలన చేశాడు.

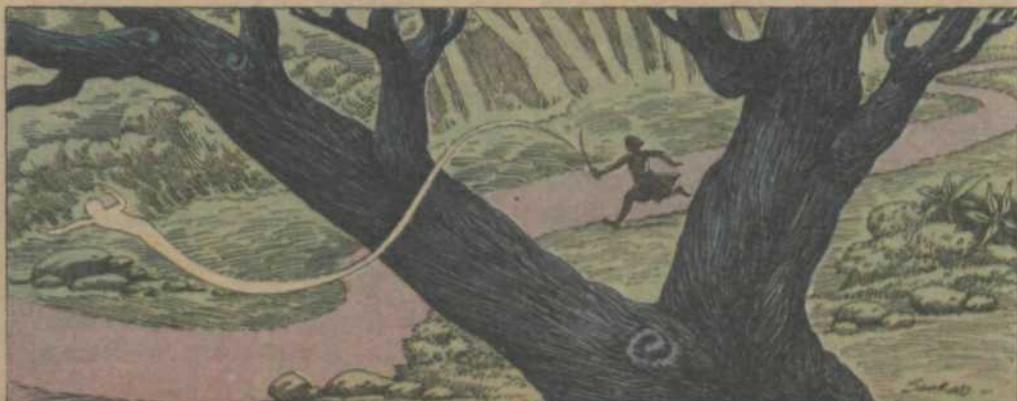
చేతాళుడు ఈ కథ చెప్పి, “ రాజు, సుధిరుడు ఎద్దో క్రమలకోర్చి, తనకు కలలో కనిపించిన సుందరిని చూడగలిగాడు. అయినా, అతడు తాను యువరాజు నని వృద్ధుదికి చెప్పి, అమెను తన వెంట తీసుకుపోక, మూర్ఖుడైని చెప్పి ఎందుకు పచ్చిన అవకాశాన్ని జారవియుచుకున్నాడు. ఇందుకు కారణం నిఱంగా మూర్ఖత్వం, బుద్ధిమాంద్యమా లేక మరేపైనా పున్నదా? ఈ సందేహానికి సమాధానం తెలిసి కూడా చెప్పకపోయావే, నీ తల పగిలిపోతుంది,” అన్నాడు.

దానికి విక్రమార్గుడు, “సుధిరుడు మూర్ఖుడూ, బుద్ధిమందగించినవాడూ కాదు. అట్లని అతడు వివేకి, జ్ఞాన పంతుధూ కూడా కాదు. కలలో కనిపించిన ఒక సుందరి కోసం, వాస్తవ ప్రపంచంలో వెతక బూనటం అవివేకం. అయితే, ఆ నిజాన్ని వృద్ధుడు ప్రత్యుంచే

పరకూ, అతడు గుర్తించలేకపోయాడు. వృద్ధుడగినప్రశ్నలుతీరు, సుధిరుడిలో వివేకాద యూనిక కారణమైంది. ఒక సామాన్య పేద, తన కుమారెను వివాహమాడవచ్చినవాళ్లి. అతడు తగిన వరుడో కాదో తెలుసుకునేందుకు ఎన్నో వివరాలు అడిగాడు. అలాంటి స్తోతోలో, తాను, యువరాజై పుండి, కాంయే రాణికి ఎలాంటి అర్థ తలు పుండాలో ఆలోచించక, కేవలం కలలో కనిపించిన అందచండాలు చూసి, భార్యగా తచ్చుకోవాలనుకున్నాడు. ఇది మూర్ఖత్వం. ఇంతకు మెంచిన మూర్ఖత్వం మరి పుండదు. అది గుర్తించే సుధిరుడు, స్వప్నసుందరి తండ్రికి తాను ఎవరైనది తెలియపరచకుండా కేవలం మూర్ఖుడైని చెప్పి. రాజధానికి తిరిగి వచ్చాడు,” అన్నాడు.

రాజుకు ఈ విధంగా మౌనభంగంకలగానే, చేతాళుడు శవంతో సహమాయమై, తిరిగి చెట్టెక్కాడు. — (కల్పితం)

[ఆధారం: మాచిరాజు కామేశ్వరరావు రఘన]

కంకణబహుకరణ

ములయావతీనగరంలో, బాటసారుల సొకర్యంకోసం, ఒక పెద్ద సత్రం పున్నది. రోజు రాజధానికి వచ్చేపోయే వాళ్ళతో, సత్రం కిటకిటులాడుతూండేది.

ఒకసారి దూర గ్రామంనుంచి వచ్చి సత్రంలో బసచేసిన, వీరభద్రుడు నే ధనికుడి బంగారు కంకణం పోయింది. ఆయన గగ్గేలు పెదుతూ సత్రం యజమానికి ఫీర్యాదు చేశాడు. సత్రం యజమాని, ధనవంతుడి గదిని పరిశిలించి, అక్కడ అవసరం ఆయన ఏర్పాట్లు చేసే నెకరు అప్పులనూరి అని తెలుసుకుని, వాళ్ళి పిలిపించి, కంకణం గురించి అడిగాడు.

అప్పులనూరి విషరితంగా అశ్వర్య పొతూ, “ఆయ్యా, ఆ కంకణం సంగతి నాకేమీ తెలియదు,” అన్నాడు.

వాడి దున్నులనూ, వాడుండే గదిలోని వస్తువులనూ వెతికినా ప్రయోజనం లేక

పోయింది. చేసేదిలేక సత్రంయజమాని రాజభటులకు కబురుచేసి, అప్పులనూరిని బంధించ మన్నాడు. భటులు వాళ్ళి బంధించి, రాజసభకు తీసుకుపోయారు.

రాజు భటులద్వారా విషయం తెలుసుకుని, కొద్దిసేపు అలోచించాడు. ఇలాంటి విషయాల్లో నిందితుడు దోషి ఆయినది, నిర్వోషితయినది, నిందు తిదికి తప్ప ఇతరులకు తెలిసే అస్కూరముండదు. అయితే—ధనికుడి గదిలో సొకర్యాలూ అపీ చూడడానికి, నెకరు అప్పులనూరి తప్ప మరివరూ వెళ్ళరు. అందువల్ల, బంగారు కంకణాన్ని వాడే దొంగిలించి పుండాలి. అలా కానప్పుడు ధనికుడు వీరభద్రుడే కంకణం పోయిందని ఆబద్ధపు ఫీర్యాదు చేసేపుండాలి!

రాజు ఇలా అలోచించాడ, ఆయనకు మరొక అనుమానం వచ్చింది. నిదోషనిపీద

సగరానికి వచ్చిన ఒక పెద్దమనిషి, అప్పుల సూరి లాంటి నొక రు మీద అబద్ధవు పుర్యాదు చేయవలసిన అవసరంపుండు, కాబట్టి, సూర్యిక సూర్య పా శ్వా దెంగ అప్పులసూరీ, అయితే, ఇతరసాక్ష్యాలేమీ లేవు గనక, చెసిన నేరాన్ని వాడిద్వారానే బయటపెట్టించాలి!

ఇలాంటి నిర్ణయానికి వచ్చిన రాజు, అప్పులసూరితో, "ఒరె, ధగధగమెరుస్తున్న బంగారు కంకళం కంటబడగానే, ఏడో కక్కుర్తి పది నుప్పు దాన్ని అపహరించి పుంచావు, నీకు నేను పదికణల గదువు యిస్తున్నాను. ఈలోగా నేరం నుప్పు ఒప్పు తుంకై కమించి వదిలెప్పాను," అన్నాడు.

అప్పులసూరి ఏమాత్రం తెట్టుపద కుండా నిర్పయంగా, తనకేమీ తెలియ దన్నాడు.

ఈ జవాబు విన్న రాజు, తన ఆస్తాన విదూషకుతైన ధరపోనుడికేసి చూశాడు. ధరపోనుడు తన వాక్యాతు ర్యంతో ఎలాగ్గొనా, నౌకరు చేత నేరం బయట పెట్టించగలయని, ఆయన నమ్మకం.

"ధరపోనుడు, అప్పులసూరినిపమీపించి, "చీరభద్రుడనే ఆ ధనికుడు సత్రంలో ఎప్పుడు దిగాడు?" అని ప్రశ్నించాడు.

"అయ్యా, ఇప్పటికి మూడు రోజుల కిందట," అన్నాడు అప్పులసూరి.

"అయిన ధరించిన బంగారు కంకళం ఎలా పుంటుంది?" అన్నాడు ధరపోనుడు.

"అ సంగతి నాకు తెలియదు," అన్నాడు అప్పులసూరి.

ధరపోనుడు కొంచెంసేపు ఆలోచించి, "అ గదిలోకి నుప్పు తప్ప, మరే సత్రం నోకరూ వెళ్ళే అవకాశం లేదు కదా, ఏమంచావు?" అని అడిగాడు.

"చిత్తం!" అన్నాడు అప్పులసూరి.

"సరే, ఆ ధనికుడు కంకళాన్ని ఎల్ల వేళలా చేతికే ధరించేవాడా, లెక ఔజన నిద్రా సమయాల్లాంటప్పుడు, చేతినుంచి తిసి ఎక్కుతైనా పెట్టేవాడా?" అని అడిగాడు ధరపోనుడు.

ఆప్సులసూరి వెంటనే, “అయ్యా, క్షమించాలి! నేనపలు ఆకంక్షణం ఎలా వుంటుందే కూడా ఎరగను,” అన్నాడు.

ధర్మసుడు, వాళ్ళ అనేక రకాలుగా ప్రశ్నించి చూశాడు. కాని లాభంలేక పొయింది. చివరకు అతడు రాజుతో, “ప్రభూ, ఈ నౌకరు నిర్మేషి. ఎందుపల్ల నంటే, తప్పు చేసినవాడు ఎంతటి నిబ్బరం కలవాడయినా, మనసులో ఏ మూలానే కొంచెం తదబాటువుండి, కంగారు పడి దొరికిపోతాడు. అప్పులసూరిలో ఆలాంటి దేహి లేదు కాబట్టి, నిర్మేషి!” అన్నాడు.

విదూషకుడి మాటలకు రాజుచిరునప్పు నవ్య, “పీయు గొప్ప నటుడైవుండి, తను చేసిన నేరం బయటపెట్టించ నటస్తూండవచ్చుగదా!” అన్నాడు.

“అవును, ప్రభూ! ఏడికెదు ఈప్పు రాళ్ళము నేట్లో వేసుకుని, అప్పుం బెల్లం ముక్కలు నములుతున్నట్టుగా బ్రాంతి కలిగించేవాడి నటన, ఎన్ని సన్నాహాలకైనా అర్థమపుతుంది. ఈ అప్పులసూరి దేషి

అయివుంటే—ఇంతటి మహానటుడు మన ఆస్తి నంలో వుండడం, మనకు గర్వ కారణం, మరొక కంకణం చేయించి, తమచేతనే ఏదికి బహుమానంగా జప్పించ దలిచాను,” అన్నాడు విదూషకుడు.

ఆ వెంటనే అప్పులసూరి, రాజుకేసి చేతులు జోడించి, “ప్రభువులు నన్ను రక్షించాలి! ఆ ధనికుడి కంకణం నేనే అపహారించాను. నేను మనసులో దేన్నయినా నిశ్చయించుకున్నానంటే, ఎంతటి వారు ఆ నిశ్చయాన్ని సదలించ లేదు, తమయ నా నేరం బయటపెట్టించ లేకపోవడానికి, అదే కారణం!” అన్నాడు.

ధర్మసుడు చిన్నగా చప్పట్లు చరిచి, “ప్రభూ, దెంగదెరికాడు గదా! ఈ నౌకరు తనె ఘాసిన కత్తి లాంటి నాడు. ఇలాంటి వాడిని స్వీచ్ఛగా వదిలిచేయడం, పూర జీవనానికి పొనికరం. ఏదికి యావళ్ళిన కారాగార శశి విధించండి,” అన్నాడు.

రాజు ఆలాగే చేశాడు. ధర్మసుడితిలిని తెఱిలను రాజు చాలా ప్రశంసించాడు.

ఎవరాయన?

తిరుచిరాపల్లిని పరిపాలించిన విజయరంగ చెక్కలింగ రాజుకు, నగర అఱు సమిపంలో నివసించే సాధువుపుట్టభక్తిగొరవాలు శుంఘించేవి. ఆసాధువుకు ఏడైనా ఉపయోగపడే విలువైన కానుకను ఇచ్చాలని రాజు అనుకున్నారు.

నగరంలోని ఒక ప్రముఖ వ్యాపారి, వ్యాపారిక్కా కాళ్ళిరుకు బయలు దేరుతూ, రాజు దగ్గర సెలతు తిముకోవడానికి వచ్చారు. అప్పుడు రాజు అటనితో, కాళ్ళిరు నుంచి అందమైన మంచి ఉన్నికాలువాను తెచ్చుని చెప్పారు. వ్యాపారి అలాగే ఉంగి వచ్చినప్పుడు, మంచి వనితసంగల విలువైన ఉన్నికాలువాను తెచ్చి రాజుకిచ్చారు. రాజు సాధువును, నభకు అప్పునించి, ఉన్నికాలువాను అయినకు కానుకగా ఇచ్చారు.

మరుణాదు ఒక అధికారి వచ్చి, “మహారాజా, హీరా అ సాధువు అహంఖావం! తమరిచ్చిన విలువైన కాలువాను ఒక లింగంత్రుకు ఇచ్చేశారు!” అని చెప్పారు.

ఆ మాటలటు అగ్రహం చెందిన రాజు, సాధువును రచ్చించి, “సికిచ్చిన కాళ్ళిరు కాలువాను ఏం చేశాడు?” అని అడిగారు.

“దానిని నెన్నక దివ్యమాతును నమరించాను,” అన్నాడు సాధువు. రాజు ఒక క్రూక్రం అభాక్రూయిపోయాడు. సాధువు ప్రతి ప్రాణిలోనూ, దైవాన్ని నందర్చించగల జ్ఞాని అని రాజు గ్రహించాడు.

ఎవరా సాధువు?

(36వ పేజీ చూడండి)

మీకు తెలుసా?

1. ఈం నివసిస్తున్న భూగోళం ఎవ్వుడు ఏర్పడింది?
2. భూమి పీద ప్రాణాల ఎమ్ముడు ఏర్పడ్డాయి?
3. ‘విశ్వం’ అంటే ఏమిటి?
4. నుండ్రపోన్ని చేరిన వోడ్చుమనక ఏది? ఎవ్వుడు చేరింది?
5. అది తన గమ్మాన్ని చేరజానికి ఎంతకాలం వచ్చింది?
6. అది వయిసించిన దూరం ఎంత?

(36వ పేజీ చూడండి)

ఆంగరాజ్యం

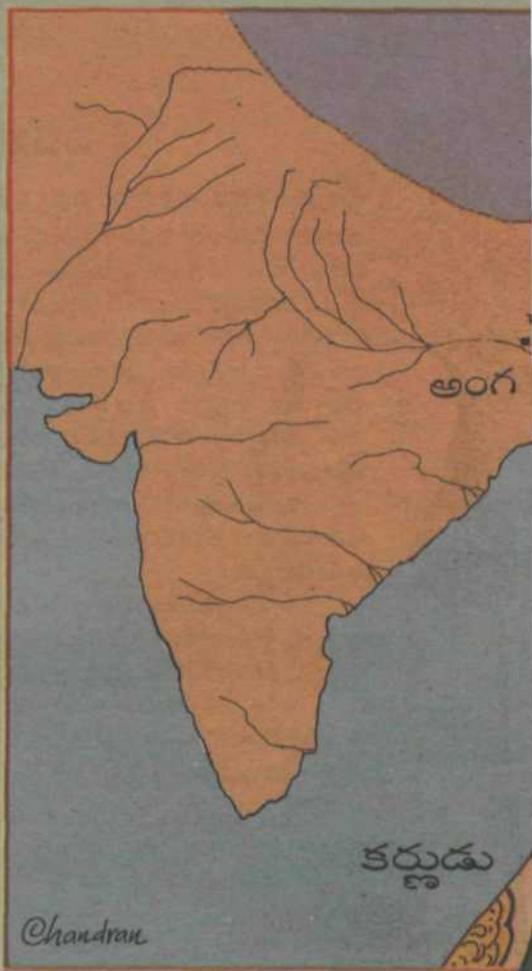
భారతదేశం: నాడు - నేడు.

ఆంగరాజ్యం పేరు వినగానే, మహా భారతంలోని దానక కర్రు దు జ్ఞాపకం పస్తాదు. దుర్యోధనుడు కర్రుష్టి ఆంగరాజ్యాధిపతిని చేశాడు. అఱునప్పటికి కర్రు దు మాత్రం బివితంలో ఎక్కువ కాలం హస్తినాపురంలోనే గడిపి, కురు కైత్రియుద్ధంలో పీరమరబుం పొందాడు.

ఈనాటాపారలోనితూర్పుప్రాంతాన్ని ఘర్యకాలంలో ఆంగరాజ్యం అని పిలిచే వారు. నుసంపన్నమైన ఆ ప్రాంతం ఉత్తరేత్తరా మగధామ్రాజ్యంలో ఒక భాగమయింది. ఆంగదేశ రాజధానిచంపా నగరం వాల నుండరమైన నగరం. రాత్మమహాలే కొండలకు పశ్చిమంగా, చంపా, గంగానదుల సంగమం వద్ద చంపానగరం వెలసింది.

క్రి. శ. 2 వళతాజ్ఞంలో భారతదేశం నుంచి 'అన్నం' (ఈనాటి వియత్స్వం) కు వలసవెళ్ళి రాజ్యం స్థాపించిన పాండు పులు తమ మాత్రన రాజధానికి 'చంపా' అని పేరు పెట్టుకున్నారు. 'చంపా' అనే పేరు అంతటి ప్రసిద్ధమైనది.

ఆంగరాజ్యం పీపారలో భాగంగా ఉన్న పృటికి, కాలప్రవాహంలో ఆ నగరం అనవాలు కూడా లేకుండా పోయింది. భగల్చూరుకు సమీపంలో 'చంపానగర' 'చంపాపుర' అనే రెండు గ్రామాల పేర్లు, చంపానగరాన్ని గుర్తు చేస్తున్నాయి.

భగల్చూరుకు వచ్చే యాత్రికులు, కీలగాంగ్ పద్మ పున్న రాత దేవాల యాన్ని, సుప్రసిద్ధమైన బరారీ గుహలను సందర్శించడానికి ఎక్కువ ఆసక్తి చూపుతారు. భగల్చూరు సమీపంలో మరికొన్ని

ంపానగరం

యా త్రాప్త లాలు కూడా ఉన్నాయి.
కానీ, ఒకానెకప్పుడు ఆ ప్రాంతంలో
ఎంతే ప్రఖ్యాతిగాంచిన చంపానగరం
గురించి మాత్రం చాలామందికి అంతగా
తెలియదు !

చందమామ కబుర్లు

అనుకరణ కూడా ఒక కజే!

గావు చిత్రకారుల విల్మాలను మంచి దర వయటు
తుందన్న విషయం అందరికి తెలిసిన్నదే. అందువల్ల
ఆటవంటి గావు చిత్రాలను కొండరు ఆలాగే కాపే
దించడం చేస్తారు. ఇటువంటి సకిలీ చిత్రాల
ఒకొక్కప్పారి అసయ చిత్రాలాగే పుంచరం కర్చు:

శహ్రార రథంలీ, ఇలా అనుకరించి చిత్రించిన
సుప్రతిశ్శ చిత్రాలను నేకరించి, లంయనోసి ల్రిట్ట
మూడుకియం ఒక ఫాగంలో కాక్కుత ప్రవర్తనలు
ఏర్పాటుచేస్తున్నారు. అనుకరించినవ్వులీఁ వార్చి
చిత్రించినవాట్టు చిత్రకారులే కదా :

సాహిత్యవలో కనం

1. ఒక ప్రముఖ అంగ్ల నవలా రచయిత గ్రంథంలో ప్రాచీన భారతియ కథలు కన్ని చేటు చేసుకున్నాయి. ఆ నవలా రచయిత ఎవరు ?
2. ఆయన రచించిన సుప్రసిద్ధ గ్రంథం ఏది ?
3. భారతియ పొతకులకు నుపరిచయమైన స్క్రిత్లాండ్ నవలా రచయిత ఎవరు ?
4. ఆయన రచించిన సుప్రసిద్ధ నవల చేరచెటు ?
5. ప్రపంచంలోకిల్లా అతి ప్రాచీనమైన భాష ఏది ?

సమాధానాలు

ఎవరాయిన ?

1. శాయమహానవరో.

లోకభూషణం

1. మహాకా శ్రీ. పూ. 480,0 000,000 వ నం॥
2. శ్రీ. పూ. 2 000 000,000 వ నం॥
3. సూక్ష్మి సూక్ష్మమైన అణుష్మంబి, ప్రశ్నమైన నశ్శత తుఱంబాలవరణి గలది.
4. " లైకింగ్ ". 1878 వ సంవత్సరంలో.
5. ఒక సంవర్గరం కన్నా ఎక్కువ.
6. 20 కోట్ల కీల మీమ్మె.

పాహిత్యం

1. శిశ్రేష్ఠాసర్ (1340-1400)
2. ది కాంటర్లమరీ శేర్పు
3. సర్ వాల్రస్పాగ్జె (1771-1832)
4. బిల్ల్ సోర్
5. సంవర్గాతం.

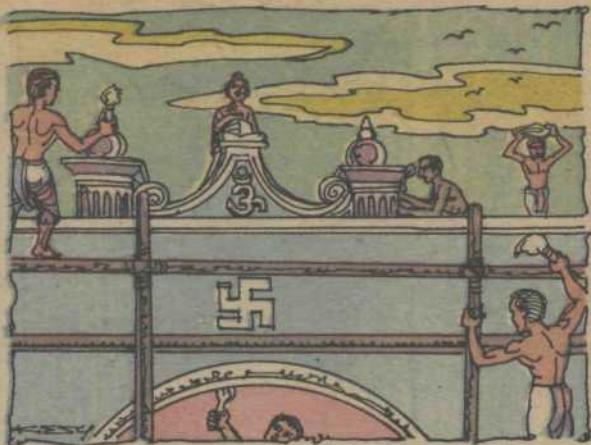
శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంస (2)

కలకత్తాకు దక్షిణగా పున్నజాంబురలో రాణి రాస్కూని అనే దానపుణం గల నంపన్నరాలయిన భక్తురాలు ఉండేది. వితంతుపు అయిన రాణి రాస్కూనికి ఒకసారి కాచి క్లైన్‌న్యూ దర్శించాలన్న కోరిక కలిగింది.

ఆమె పెద్ద పథవలో కాశిక బయలు దెరింది. ఆ పథవ వెంట చిన్నచిన్న పథవలో ఆమె పరిపారమంకాబయలు దెరింది. ఒక రేళ్లా ప్రయాణించేనే, సాయంకాలానికి వాళ్లు దక్షిణశ్వరం చెయకున్నారు.

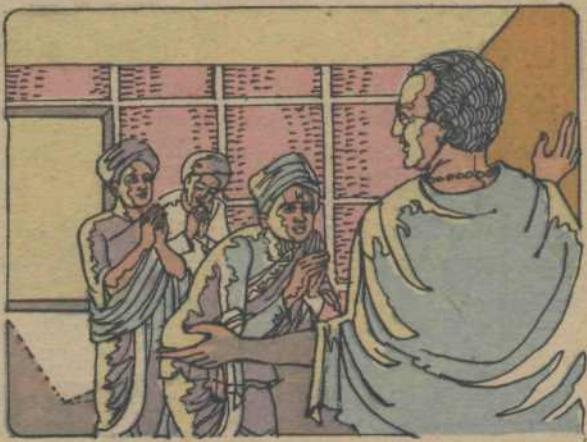

ఆ రాత్రి రాణి నిద్రలో ఒక కలవచ్చింది. ఆ కలలో జగన్మాత కనిపించి, “నా భక్తు రాలయిన సుఖ్య కాశిక వెళ్లాలా? ఇక్కడే నాకొక గుడి కట్టించవచ్చు కదా?” అని అన్నాడట. మరునాడు ఉదయం, రాణి అ చుట్టూ పక్కల సుందర ప్రాంతాన్ని తిరిగి చూసి, కాశి ప్రయాణాన్ని విరమించుకున్నది.

రాణి అక్కడ భూములు కొని, దేవాలయం నిర్మించడానికి ప్రారంభించింది. రాణి, జగన్నాత భక్తులు, అందువల్ల ఆలయంలో కాళీమాతను ప్రధాన దేవతగా ప్రతిష్ఠించాలని అమె అశించింది.

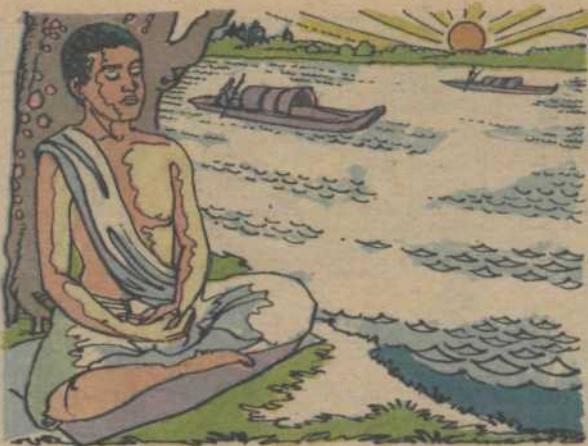
ఒకనాడు రాణిగారి మనుషులు, గదారదుడ అన్న రాముకుమార్ వద్దకు వెళ్లి, దక్కిపేస్తే అలయంలో దేవి విగ్రహాన్ని ప్రతిష్ఠించి, అలయ ప్రధాన హృణారిగా బాధ్యతలు స్నేహరించమని రాణిగారి కోరికగా తెలియజేసారు.

రాముకుమార్ అందుకు అంగికరం చాయ. అగమకాప్త ప్రకారం అలయంలో విగ్రహప్రతిష్ఠావన జరిగింది. బారతదేశం ఏవిద్ధ ప్రాంతాల నుంచి, పలు పురు బ్రాహ్మణులూ, పండితులూ ఆ ఉత్సవానికి పోజుయ్యారు.

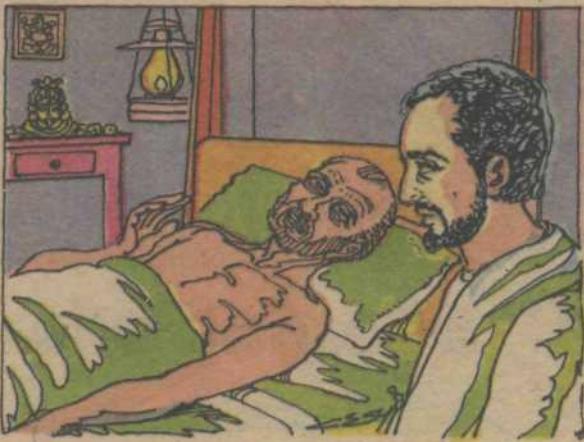
ఆన్నితేషాటు వెళ్లిన గదాధరుడికి ఆ ప్రశ్నలమొంచే నచ్చింది. గంథీరంగా ప్రమహస్తున్న గంగానది ఆయనలో ఉత్సేఖం కలిగించింది. ప్రశాంత నది తిరంలోనూ, నమీవ అరబ్బుంలోనూ, ఆయన తరచూ ధ్వనం చేస్తూ గడిపే వాడు.

రాణి రాస్త్రానీకి కుమారులు లేదు. ఆమె అల్లురు మధురానాద విద్యావివేక నంప న్ను డు. ఆయన, గదాధరుణ్ణి చూడగానే అతనిలో ఏదో మహాత్మర మైన ప్రత్యేకత ఉన్నట్టు గ్రహించాడు.

మధురానాద, గదాధరుణ్ణి, ఆలయంలో ఆన్నికు సపోయంగా పూజారిగా పుండ ముని కోరాడు. గదాధరుడు అందుకు సంచేపంగా అంగికరించాడు. ఆయితే, ఆయన ఒక్కప్పుక్కసారి నంపుదాయ బద్ధమైన పూజావిధులను మరిచిపోయి, దేవి విగ్రహం ముందు ధ్వనంలో కార్యున్నాడు.

కొన్ని తరవాత రాముకుమార్ వార్షికి గ్రసులై మరణించాడు. తదనంతరం గదాధరుడు కాళీకాలయుప్రధాన హృషారి అయిగ్నాదు. అయితే, తనకు శేషిన పద్ధతిలో ఆయన తన బాధ్యతలను నిర్వహించసాగాడు.

గదాధరుడిపూజావిధానంప్రస్తావనంత్యిప్తచెందిన కొందరు బ్రాహ్మణులు, ఆ విషయం గురించి మధురానాదకు పిర్మాదు చేశారు. అయినా, అలయ విగ్రహంలో దివ్యశక్తిని ప్రశేషించగల క్రితి గదాధరుడికి మాత్రమే ఉన్నదని గ్రహించిన మధురానాద, వారి మాటలను ప్రేపించుకొల్చేదు.

గదాధరుడు కొన్ని నిష్ఠతే పూజలు జరిపాక, కాళీమాతను ప్రత్యేకింగా చూడాలనుణున్నాడు. ఆయన ఒకవాయి, ఏకగ్రచిత్తంతే, “తల్లి, ఇప్పుడు నీ దర్శనం కాలేదంటి, నీ పాదాల పద్మపున్న ఖాద్యంతే నా ప్రాణాలు తీసుకుండాను!” అని కన్నిక్కతే దీనంగా ప్రార్థించాడు. పాతుగా మెరుపు వంటి కాంతిలో విగ్రహంమయిందు కాళీమాత ప్రత్యేక మయింది. — (ఇంకాపుండి)

ఇద్దరు గొజదొంగలు

భవానినగరాన్ని చిత్రసేసుడనే రాజు పరిపాలిస్తున్నకాలంలో, గంగడు అనే దొంగ, సగరంలో చాలామంది జళ్ళను డేచుకుంటూ, రాబధులకు దెరకకుండా తప్పుంచుకు తిరుగుతూండేవాడు.

గంగడు ఒకసారి, ఒక రాజీ ద్వేగి ఇంట జొరబడ్డాడు. అక్కడ వాడికి అనేక విలువైన వస్తువులు దేరికాయి. గంగడినీ, వాడి అనుచరులనూ చూసి, రాజీద్వేగి ప్రాణభయంతో, వాళ్ళకు అన్న అప్పగించాడు.

వారం రోజుల తర్వాత గంగడు, ఒక వ్యాపారి ఇంట ప్రవేశించి, వ్యాపారిని కత్తితే బెదిరించి, ఆ ఇంట దెరికిన విలువైన వస్తువులన్నిటనీ మూటకట్టి, తన అనుచరులతే పరారి అయ్యాడు.

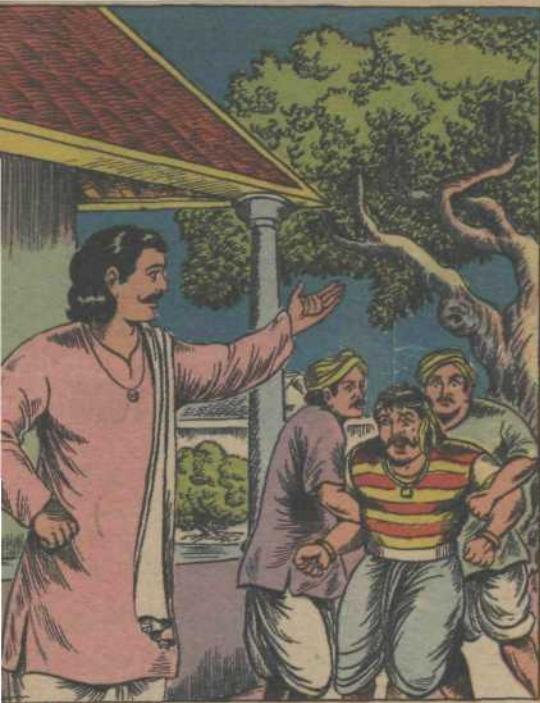
మరి కొన్నాళ్ళ తర్వాత వాడు, ఒక రైతు ఇంటికి కన్నం వేళాడు. అక్కడ

కూడా వాడికి కొన్ని విలువైన అభరణాలు దెరికాయి. వాటిని మూటగట్టుకుని వాడు, అనుచరులూ పారిపోయారు.

కొంతకాలం ఆగి, ఈసారి గంగడు ఒక ఘూషారి ఇంటికి కన్నం వేళాడు. అక్కడ వాడికి కొద్దిపాటి విలువైన వస్తువులు మాత్రమే దెరికాయి. అయినా వాడు వాటిని పదలకుండా అనుచరులతే మూటగట్టించి వెంట తీస్తుకుపోయాడు.

గంగడు ఒకనాడు, తను ఇంతపరకూ దెంగిలంచిన, ఆ నాలుగు ఇళ్ళలోని వస్తువులనూ లెక్కపేసి చూస్తే, రాజీద్వేగి ఇంట తనకు చాలా విలువైన వస్తువులు దెరికినట్టు తేలింది.

అంతేకాక, వాడు మరొక ఆశ్చర్యకరమైన విషయం, తెలుసుకున్నాడు. వస్తువులు పోగట్టుకున్నవాళ్ళలో, ఒక్కరాజీద్వేగి తప్ప, మిగిలిన ముగ్గురూ తమ

ఈసారి కూడా ఒక్క రాజోద్యగి తప్పి,
మిగిలిన ముగ్గురూ తమ ఇంట దొంగతనం
జరిగినట్టు రాజుకు విన్నవించుకున్నారు.

రాజోద్యగి, రాజుకు ఫిర్యాదు చేయక
పోవడం గురించి, గంగదికి ఆశ్చర్యంతో
పాటు కొంత అనుమానం కూడా కలిగింది.

ఇలా వుండగా, ఒకనాటి రాత్రి వాడు,
ఒక సంపన్నుడి జల్లు దేచటోయి, కాపలా
వాళ్ళకు దొరికిపోయాడు. వాడి అను
వరులు మాత్రం తప్పించుకుని పారిపో
గలిగారు.

సంపన్నుడు, గంగదిని ప్రశ్నించి, తన
కాపలావాళ్ళు పట్టుకున్నది పేరుమాసిన
గజ దొంగనని తెలుసుకుని, కాపలా
వాళ్ళతే, "బరే, రాజభటులంతటి వాళ్ళు
చే జిక్కిం చు కో లేని గంగదంతటి గజ
దొంగను, మీరు సునాయాసంగా పట్టేకారు.
మీరు పీణి త్వట్టడం చేయకండి. తీసుకు
పోయి రాజభటులకు అప్పగిస్తే, రాజుగారే
పీణివిచారించి నిలువునా కొరత వేయించు
కారు," అన్నాడు.

కాపలావాళ్ళు, గంగదిని రాజభటుల
పరం చేశారు. వాళ్ళు వాడ్చి, రాజుగారి
ముందు నిలబెట్టారు. రాజు, గంగదిని
అనేక విధాలుగా ప్రశ్నించి, చివరకు,
"బరే, ఎంతటి తెలివిగల దొంగ అయినా,
ఏదో ఒకనాడు పట్టుబడకపోడన్న సత్యం,

ఇంట దొంగతనం జరిగినట్టు, రాజుకు
ఫిర్యాదు చేశారు. రాజోద్యగి ఎందుకు
ఫిర్యాదు చేయలేదో వాడికి అంతుబట్టలేదు.

గంగడు మరి రెండు సెలల వ్యవధి
తర్వాత, మరొకసారి రాజోద్యగి ఇంట
దొంగతనానికి వెళ్ళాడు. ఈసారి వాడికి
ఆశ్చర్యం కలిగేలా, రాజోద్యగి ఇంట
మునుపటికన్న విలువైన వస్తువులు దొరి
కాయి. వాడు అదెవిధంగా, మరొకసారి
వ్యాపారి, రైతు, పూజారి ఇళ్ళలో దొంగ
తనం చేశాడు. కానీ, ఈసారి వాడికి
అంతగా విలువైన వస్తువులేమీ దెరకలేదు.
తన దొంగతనం దెబ్బమంచి, వాళ్ళు
ఇంకా కోలుకోలేదని గంగడు గ్రహించాడు.

ని విషయంలో రుజువైంది. నిన్న చిత్ర దేచుకుపోయిన వస్తువులను, తమకు హాంసలకు గురి చేయమంటావా? లేక జప్పించవలసిందిగా కోరారు.

ఆదెం లేకుండా, ఈ మధ్యకాలంలో నువ్వు దొంగిలించినదంతా, నా భట్టులకు అప్పగిస్తావా?" అని అడిగాడు.

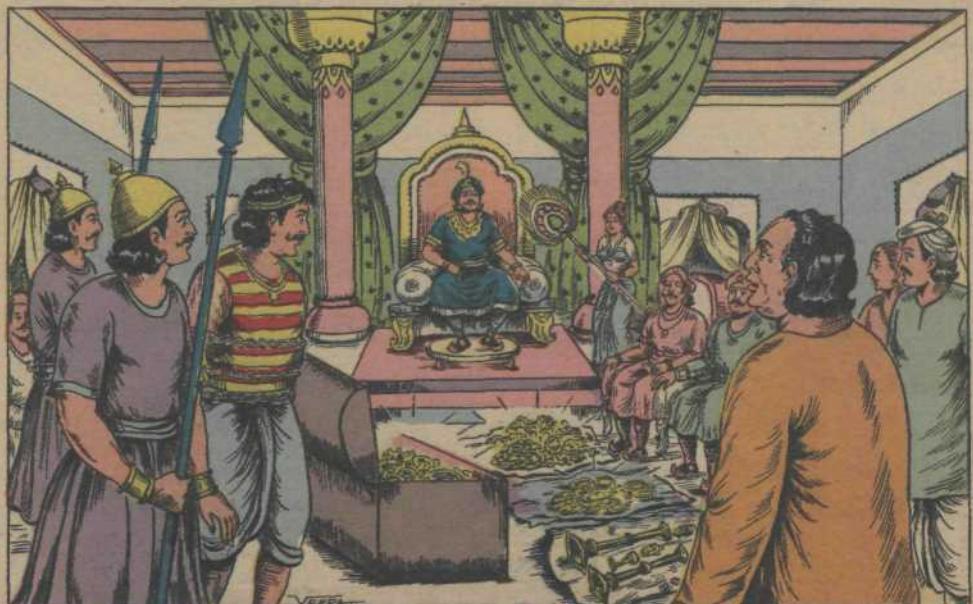
"మహారాజా, చిత్రహంసలకు గురయ్యక ఎలాగూతప్పదుగదా—అందు పల్ల ముందుగానే, నేను దొంగిలించిన దంతా తమ ఎదట వుంచుతాను," అన్నాడు గంగడు.

గంగడు చెప్పగా, రాజభట్టులుపోయి, వాడు దాచిన చోటునుంచి దొంగిలించిన స్తతంతా తీసుకువచ్చారు. ఈ సంగతి విన్న వ్యాపారి, రైతూ, పూజారీ రాజు, వాటిని విడివిడిగా ఒకచోటు చేర్చమన్నాడు.

అప్పుడు రాజు, గంగడిని, తను ఎవరింట ఏమి వస్తువులు దేచుకుపోయాడే, వాటిని విడివిడిగా ఒకచోటు చేర్చమన్నాడు.

గంగడు, వ్యాపారి, రైతూ, పూజారీ జల్పు దేచుకున్న వస్తువులను ఒకపక్కగా పెట్టి, మిగిలినవాటిని రాజుకు చూపుతూ, "మహారాజా, ఏటిని రాజమార్గం మలుపు తిరిగినచోటగల, గాడిబావ పక్కనున్న రాత్రే ద్వేగి జంటి నుంచి దేచుకుపోయాను," అన్నాడు.

రాజు, వాటికెని చూసి ఆశ్చర్యపోతూ, "జంత విలువైన వస్తువులు, ఏ సామం తుడి భవనం నుంచే దేచుకుపోయా

నంటే నమ్మగలనుగాని, ఒక సామాన్య రాజోద్యేగి ఇంటి నుంచి అంటే ఎలా నమ్మడం? ప్రైగా అతడు తన ఇంట దొంగతనం జరిగినట్టు ఫిర్యాదు కూడా చేయలేదు!" అన్నాడు.

ఆ మాటలకు గంగడు నవ్వి, "మహారాజు, నాకూ తమకు కలిగిన ఆనుమానం లాంటిదే కలిగి చాలాకాలం ఆలోచించాను. తెలిందేమంటే—ఈ రాజోద్యేగి పరమ లంచగొండి. విరివిగా ప్రజల నుంచి లంచాలు గుంజి మూటగట్టుకునే ఇతడు, నెజానికినాకన్న కూడా గజదొంగ. తన నేరాలు బయటపడ గలవన్న భయింశే. తన ఇంట జరిగిన దొంగతనాల గురించి, తమకు ఫిర్యాదు చేయలేదు," అన్నాడు.

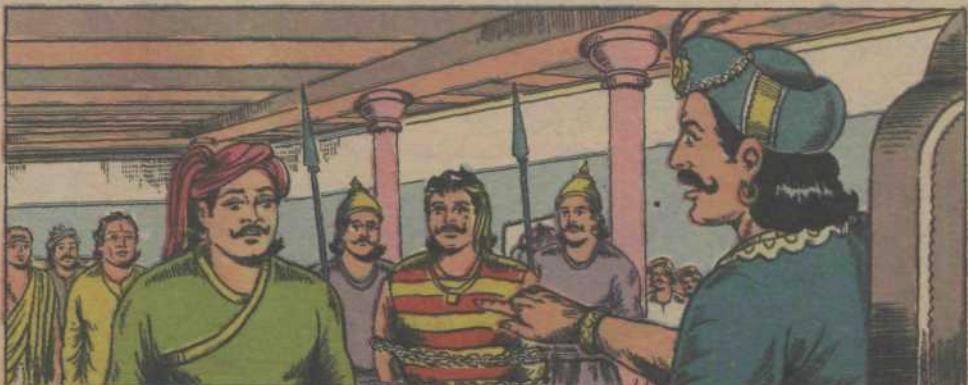
"నా కొలువులో లంచగొందులా!" అంటూ రాజు ఆశ్చర్యపోయి, భట్టులను పంపి రాజోద్యేగిని పెలిపించాడు.

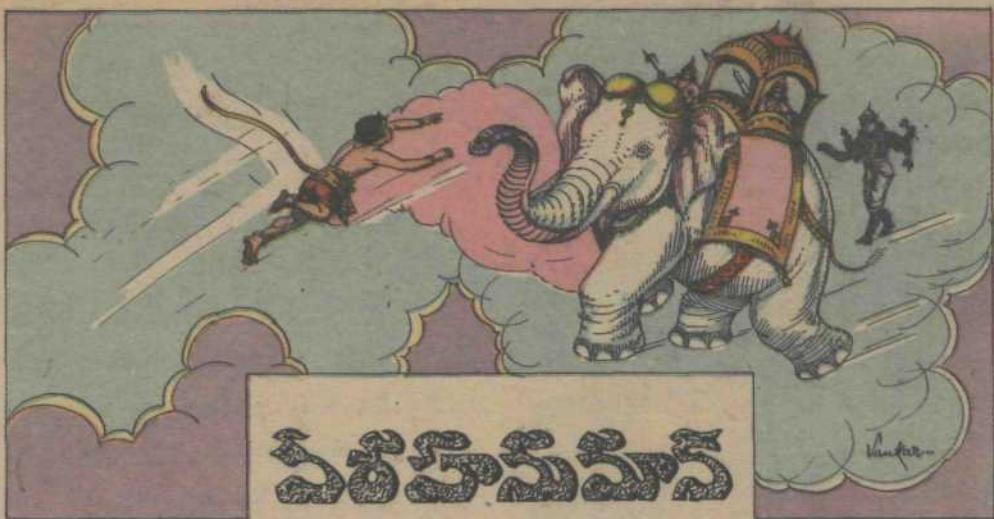
రాజు బెదిరిష్టా కతినంగా ప్రశ్నించగా, రాజోద్యేగి తన నెరాన్ని ఒప్పుకున్నాడు.

రాజు, అతడికి అప్పచికప్పడే కారాగార శిక్ష విధించి, గంగడితే, "నీవల్ల ఒక లంచగొండి శిక్షకు గురైయ్యాడు. ఇది మిగతావాళ్ళకు పారంగా పుంటుంది. సరే, నీకెలాంటి శిక్ష విధించాలి!" అంటూ అలోచనలో పడ్డాడు.

అప్పుడు గంగడు రెండు చేతులూ జోడించి, "మహారాజు, నన్న తలదన్నినే గజదొంగను తమకు పట్టిచ్చాను. అందుకు నాక్కడైనా బహు మానం యివ్వడానికి బదులు, నన్న శిక్షకు గురిచేస్తారా?" అన్నాడు.

రాజు వాడి మాటలకు పెద్దగా నవ్వి, "అయితే, నా బహుమానం మాట విను! ఈ రోజునుంచీ నుప్పుయి, నీ అనుచరులూ దొంగతనాలు మాని, చేతనైన మరే పనయినా చేసుకుని బతకాలి. ఇందుకు భిన్నంగా జరిగింద్య, మీ అందరిని నిలుపునా కొరత వేయిస్తాను," అని భట్టులకు గంగడిని విడిచి పుచ్చవలసిం దిగా ఆజ్ఞాపించాడు.

శిఖి నీవున్

ఇంద్రుడు అంద ఉన్నాడు గదా అన్న
కైర్యంతో రాహువు అంజనేయుడి మీదికి
వెళ్లాడు. అంజనేయుడు రాహువును
ఎగాదిగా చూసి, పండు అనుకుని పట్టుకో
బోయాడు. అంజనేయుడు ఆర్ఘాటం చేసి
ఉగ్రనరసింహమూర్తి లాగా మీదికి
రావటం చూసి రాహువు కంగారుగా
ఇంద్రుడి దగ్గిరికి పరిగెతుకుంటూ పోయి,
“ఈ అహ్మాయి నన్ను చంపేస్తున్నాడు.
రక్షించు!” అని కేకలు పెట్టాడు.

“భయపడకు,” అంటూ ఇంద్రుడు
తన వినుగును ముందుకు తోలాడు.

ఫుంకరిస్తూ తన మీదికి వచ్చే ఐరా
వతాన్ని చూసి అంజనేయుడు, “ఈ
పండు తెల్లగా బాగుంది. దిన్ని తని

ఆకలి తీర్చుకుంటాను” అనుకుని,
మీదికి వచ్చేసరికి, ఐరావతం కూడా
బెదిరింది.

ఇంద్రుడికి కోపం వచ్చి, అంజనేయుడి
పైన వజ్రాయుధం విసిరాడు. ఆ దెబ్బకు
అంజనేయుడి దవడ విరిగిపోయింది.
అతను ఉదయాద్రి మీద పడిపోయి,
కదలకుండా ఉండిపోయాడు.

ఇది చూసి వాయుదేవుడికి దుఃఖం
ముంచుకు వచ్చింది. అతనికి కోపం
కూడా వచ్చి, సంవరించటం మానెకాడు.

ఈ లోపల అంజన పర్మాలకు తిరిగి
వచ్చి చూసిసరికి, పక్కమీద బిడ్డలేదు.
ఆమె తన బిడ్డ కోసం రకరకాలుగా
విడువటం మొదలు పెట్టింది.

దవడ పగలగట్టి మూర్ఖ ఓగట్టిన సంగతి, వాయుదేవుడు అలిగిన సంగతి చెప్పి. కాపాడమని వెడుకున్నారు.

బ్రహ్మదేవుడు హంసవాహనం మీద వాయుదేవుడు ఉన్న చేటిక వెళ్లి. “నాయనా, సమస్త ప్రాణులకూ ప్రాణ మిచ్చే వాడివి. అంతట ఉండే వాడివి! నువ్వు అలగటం థర్మమా?” అన్నాడు.

వాయుదేవుడు వెళ్లి. మూర్ఖపోయి ఉన్న ఆంజనేయుల్లో తన చెతుల్లో ఎత్తి తిసుకు వచ్చి. బ్రహ్మ కాళ్ళవద్ద పెట్టి నమస్కారం చేశాడు. బ్రహ్మ అకుర్ర వాళ్ళి తన చేత్తే తాకే సరికి, అతనిలో తరిగి వైతన్యం వచ్చింది.

జిది చూసి వాయుదేవుడు సంతోషించి, లోక సంచారం చెయ్యటానికి బయలుదేరి పోయాడు. ఆ తరవాత బ్రహ్మదేవతలతో, “ఈ కుర్రవాడు లోకాలన్నిటినీ సంతోష పెట్టగలవాడు. ఇతనికి వరాలు ఇద్దాం. ఇతను సాక్షాత్కారి ఇష్టది అవతారం,” అన్నాడు.

అప్పుడు ఆంజనేయుడికి భూదేవి వేదశాస్త్రాలు పచ్చేటట్టుగా శక్తి నిచ్చింది; నీటి భయం లేకుండా వరుణుడు వర మిచ్చాడు; మృత్యుభయమూ, ముసలి తనమూ లేకుండా యముడు వర మిచ్చాడు; కుబేరుడు యమ్మద్దాల లో

ఈ మాటలతో ఆంజనేయుడిల్లింది.

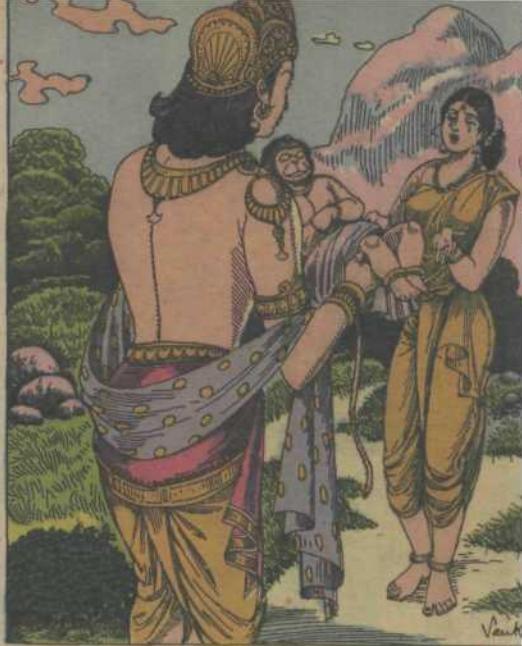
వాయుదేవుడు అలిగి స్తంభించి పొయ్యే సరికి దేవతలు కంగారు పడి, బ్రహ్మ వద్దకు వెళ్లి, ఇంద్రుడు ఆంజనేయుడి

విజయం ఇచ్చాడు; విశ్వకర్మ కనక
కుండలాలిచ్చాడు. ఇంద్రుడు ఆంజనే
యుడిక హనుమంతుడు అనే పేరు పెట్టి.
(హనుము అంటే దవద.) వజ్రాయుధం
చేత అతనికి హని లేకుండా వరమిచ్చాడు.
బ్రహ్మ హనుమంతుడికి దీర్ఘాయు హు,
చరంజీవిత్యమూ ఇచ్చాడు.

తరవాత బ్రహ్మ వాయు దేవుడితో,
“నీ కాడుకు నిష్టల్మాషమైన క్రిసంపా
దిస్తాడు. ఎన్నడూ ఓడడు. ఏక వీరుడు.
పర్వతంలాటి ధీరత్వం గలవాడు. అణి
మాది సిద్ధులన్నీ ఇతనికి ఉంటాయి.
తలు చుకున్న మాత్రాన విశ్వమంతా
మాడగలడు. చిరాగి, కోరిన రూపం
పొందగలవాడు. ఇతనిలో ఆంతులేని
కార్య, కైర్య, దయాది గుణాలుంటాయి.
ఎన్నే అద్భుతమైన పనులు చేస్తాడు.
వాటానిను వ్యేచూస్తాపు,” అని చెప్పి వెళ్లి
పోయాడు.

హనుమంతుళ్లి గురించి, అతను
సూర్యుడై పట్టుకోబోవటం గురించి
చిత్రంగా చెప్పుకుంటూ దేవతలు కూడా
వెళ్లిపోయారు.

వాయుదేవుడు హనుమంతుళ్లి తీసుకు
పోయి అంజన కిచ్చాడు. అమె తన
కొడుకును తిరిగి పొందినందుకు ఆనంద
బాష్పాలు రాల్చింది. ఆ ప్రాంతాల

తపస్సు చేసుకునే వాళ్లు హనుమంతుడి
సంగతి విని ఆశ్చర్యపడుతూ, “సూర్యుడి
కాంతి శరీరం మీద పడితనే తాపం
కలుగుతుంది గదా. ఈ పెల్లవాడు వెళ్లి
సూర్యుడై పట్టుకోవట మేమెటి? ”
అనుకున్నారు.

తన కొడుకుగ్రె దేవత లందరూ వరా
లచ్చిన సంగతి తెలిసి కేసరి చాలా
సంతోషించాడు.

హనుమంతుడు పెరిగివస్తూ, సమస్త
మైన జ్ఞానమూ కలిగి ఉండి కూడా
ఆకతాయి పనులు చేస్తూ తరగసాగాడు.
మంచి పనులు చెయ్యాలి గాని, మర్కుల
చెష్టలు చెయ్యారాదనీ; దరిద్రులను

వెంటనే హనుమంతుడు సాత్కృతుడుగా మారిపోయాడు. కొదుకులో ఈ మార్పు చూసి, అంజనా, కేసరీ తృప్తిపడ్డారు.

కొంతకాలం గదిచింది. ఒకనాడు అంజన హనుమంతుడితో, “నాయనా, కిష్కింధలో వారి, సుగ్రీవులనె ఇద్దరు అన్నదమ్ములున్నారు. వారిని మా తల్లి అయిన అహల్య కన్నది. అందుచేత వాళ్ళ నీకు మెనమా మలు. సుస్వ కిష్కింధకు వెళ్ళి, సుగ్రీవుడి అండచేరు. ఏ కారణం చెతనైనా వారి సుగ్రీవుల మధ్య వైరం వస్తే సుశ్వ వాలిని చంపితు సుమా!” అన్నది.

బాధించటం చాలా అసహ్యమనీ తల్లి దంధ్రులు ఎంత చెప్పినా ఏనక, అతను చిలిపి చేప్పలు చేస్తూ కాలం గదిపేవాడు.

లోకాలను రక్షించకూనికి పుట్టిన ఈ హనుమంతుడు చిన్నతనంలోనే ఇంత ఆకతాయి పనులు చెయ్యట మేమిటో బ్రాహ్మణులకు ఆర్థం కాలేదు. ఏదన్నా కాపం పెదదామన్నా. అతనికి కాపాలు తగలకుండా బ్రాహ్మణ ఇచ్చిన వరం ఉన్నది! అయితే, ఇంత మహాకృతి మంతుడికి ఏ అర్థా? అదుపూ లేక పోతే లోకాలను తారుమారు చెయ్యడా? అందు చేత ఆ బ్రాహ్మణులు హనుమంతుడికి తనబలంతెలియకుండా ఉండాలన్నారు.

హనుమంతుడు తల్లికి నమస్కరించి, సెలవు తీసుకుని, కిష్కింధకు వెళ్ళాడు. వారి సుగ్రీవులు అతన్ని అదరించారు. అతను సుగ్రీవుడికి మంత్రిగా ఉండ నారంథించాడు. అతనికి వేదాలూ, శాస్త్రాలూ నేర్చుకోవాలని కోరిక కలిగింది.

ఒకనాటి ఉదయం హనుమంతుడు కాలకృత్యాలు తీర్చుకుని, సూర్యుడు ఉదయించే సమయానికి గగన మార్గాన ఎగిరి సూర్యుడి పద్దకు వెళ్ళి, నమస్కరం చేశాడు.

సూర్యుడు సంతోషించి, “సంకల్ప సిద్ధిరస్తు! ఏం, నాయనా, ఏం పని మీద వచ్చావు?” అని అడిగాడు.

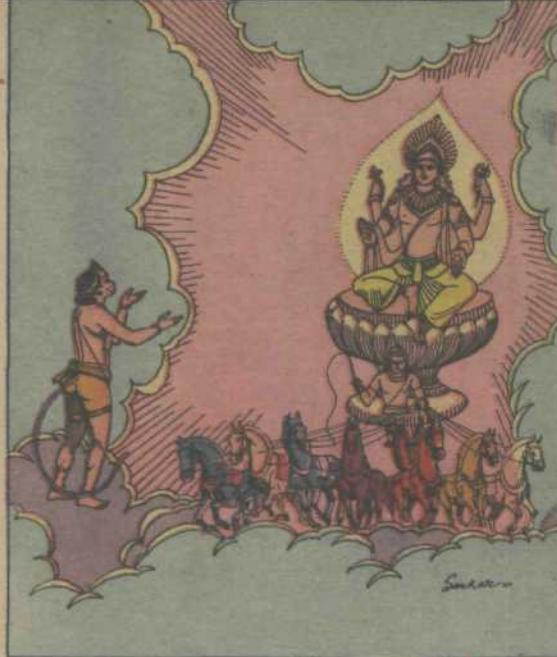
"అయ్యా, వేద కాష్టాలు నేర్చుకోవటానికి వచ్చాను," అన్నాడు హను మంతుడు.

"బాగానే ఉంది. కానీ, నేను మేరు పర్వతం చుట్టూ అతివేగంగా తిరుగుతూ ఉంటాను. నా నుంచి కాష్టం నేర్చుకోవటం చాలా కష్టం అవుతుందే!" అన్నాడు సూర్యుడు.

దానికి హనుమంతుడు, "మహాత్మా, ఉదయపర్వతం మీద ఒక కాలూ, అస్తు మయ పర్వతం మీద ఒక కాలూ పెట్టి మీ పద్మ చదువుకోమన్నారా. లేక మీకు ముందు నదున్నూ చదువుకోమన్నారా? " అని సూర్యుడై అడిగాడు.

సూర్యుడు ఈ మాటకు సంతోషించి, "నాయనా, నీ పంటి వాడు స్పృష్టిలో మరిపడు లేదు. రెండు కొండల మీదా పాదాలుంచి నిలబడు; దేవతలు చూసి అనందిస్తారు," అన్నాడు.

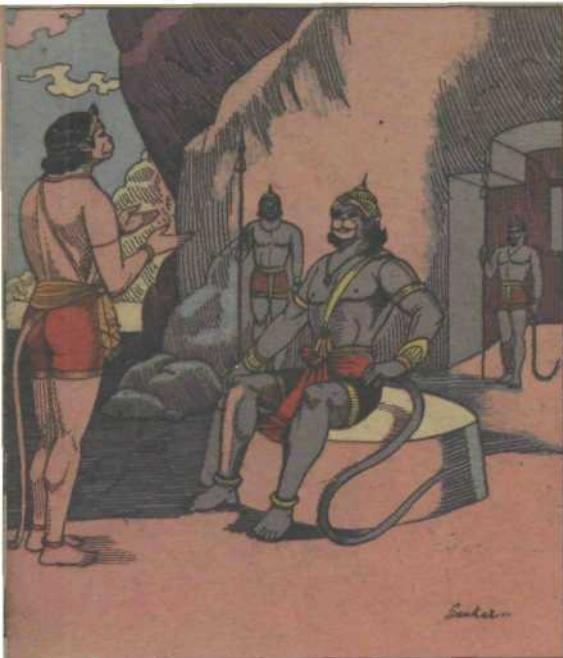
వెంటనే హనుమంతుడు సూర్యుడికి ప్రదక్షిణ నమస్కరాలు చేసి, తన శరీరాన్ని నక్కల్కాల కన్న పైగా ఉండేటట్టు పెంచి, అన్ని దిక్కులూ ఆక్రమించి, బ్రహ్మండం నిండేటట్టు చేశాడు. ఆ అవశారం చూసి బ్రహ్మ దేవుడే నివ్యర పోయాడు. మునులూ, దేవతలూ హను మంతుజ్ఞు చూసి నమస్కరాలు చేశారు.

సూర్యుడు పొందిన అద్భుతం అంతా జంతా కాదు. ఆయన హనుమంతుడతో, "ప్రత్యక్ష రుద్రావతారుడివి! నాకు కీర్తి కలిగించటానికి వచ్చావే గాని, నేను నీకు ఏం ఉపదేశించగలను?" అన్నాడు.

హను మంతుడు వినయంగా, "మహాత్మా, ఇలా అనవచ్చునా? వేదాలకు మూలమైనవాడివి. నన్ను ఇమ్మడిగుగా చేసుకుని దయతో వేదత్రయం తోధించు," అంటూ తన మామూలు రూపం థరించి, సూర్యుడి రథానికి ఎదురుగా నిలబడ్డాడు.

సూర్యుడు గడియకు తెమ్మిది లక్షల డట్టెప్పు వేల యోజనాల వేగంతో నదుస్తాడు. అంత వేగంతో సూర్యుడు మంతుడు

ఎగురుతూ, సూర్యుడికి ఎదురుగా నిలబడి, నేర్చుకోవలిసిన దంతా, స్వీతపురాణాలతో కూడా నేర్చుకున్నాడు.

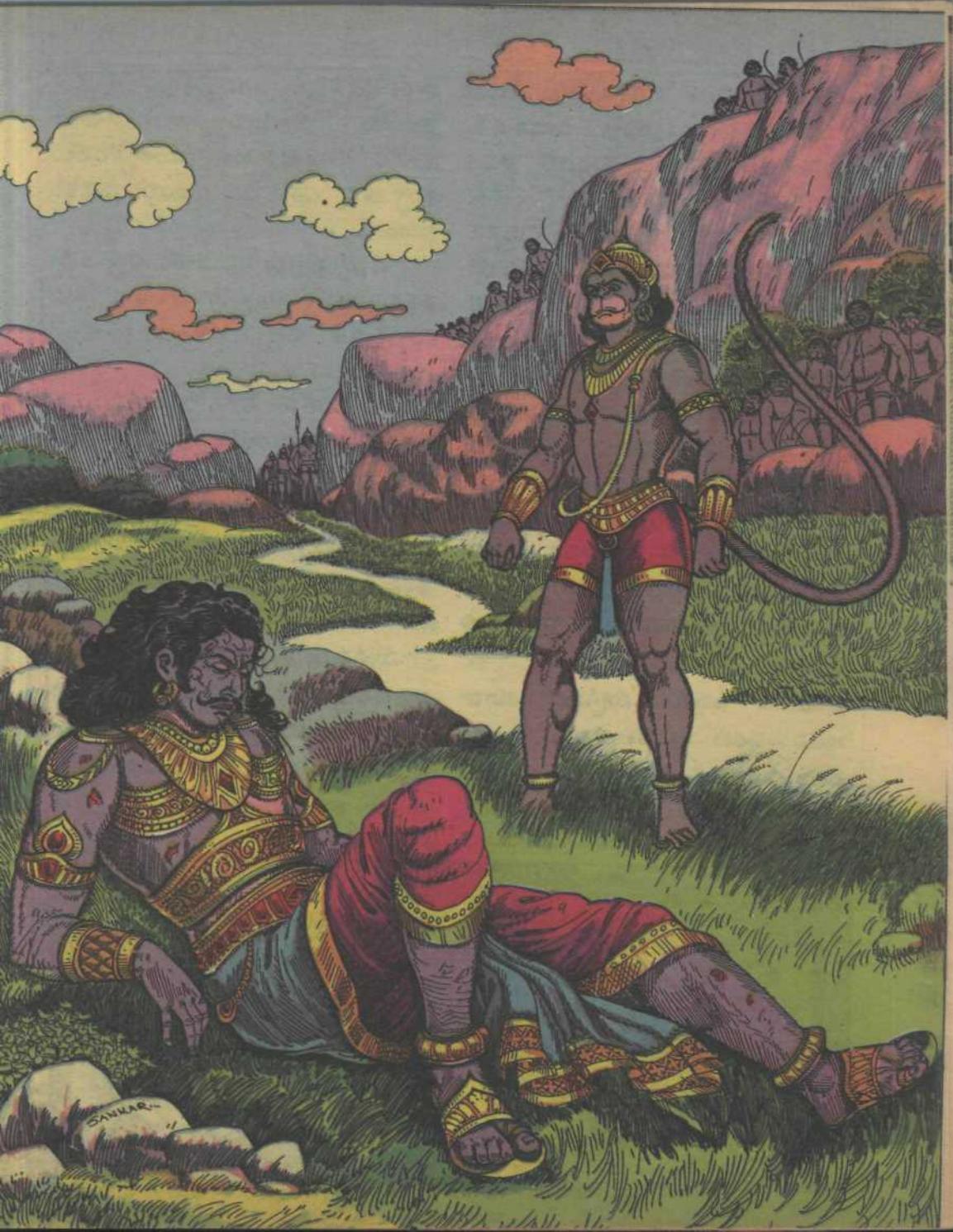
చదువు పూర్తికాగానే హనుమంతుడు సూర్యుడికి నమస్కారం చేసి, సెలభుషుచ్ఛకుని, కిష్కింధ వెళ్లి, తన సంగతులన్నీ చెప్పాడు. సుగ్రీవుడు హనుమంతుడిషట్ల హచ్చు ప్రేమ కలిగి, అతన్ని తన వద్దనే ఉంచుకున్నాడు.

వాలి సుగ్రీవులు చాలా అన్యేస్యంగా ఉండేవారు. వారిని పెంచిన తరండ్రి బుక్క విరజుడు చనిపోయాక వానరరాజుణికి వాలి రాజు, సుగ్రీవుడు యువరాజుగా అయ్యారు.

వాలి బలపరాక్రమాలు సాటితెనివి. అతనితో యుద్ధం చేసి ఎవరూ గెలవలేదు. రాజులందరినీ జయించిన మధంతో రావణుడు ఒకసారి వాలి వద్దకు వచ్చి, అతన్ను యుద్ధానికి పిలిచాడు. వాలి రావణాసురుడితో యుద్ధం చేసి, అతన్ని చావచితకగొట్టాడు. తరవాత రావణుడు వాలితో స్నేహంగా ఉంటూ వచ్చాడు.

తరవాత వాలిని యుద్ధానికి పిలిచిన వాడు దుండుఖి అనే రాక్షసుడు. వాడు మధించి హిమ వంతు జీవి యుద్ధానికి పిలిచాడు. హిమవంతుడు దుండుఖితో, “బాబూ, నీతో యుద్ధం చేసే శక్తి నాకు లేదు. నీతో యుద్ధం చెయ్యగలవాడు వాలి ఒకప్రదే.. నువ్వు మధువనానికి వెళ్లి, అతన్ని యుద్ధానికి పిలుపు, తప్పక పస్తాడు,” అన్నాడు.

ఆ మాట విని దుండుఖి మధువనానికి వచ్చి, ఆ వనాన్ని భ్యంసం చేప్పూ, వాలిని యుద్ధానికి పిలిచాడు. మధువనంకిష్కింధకు బయట ఉన్నది. వాలి దుండుఖి పిలుపు విని వచ్చి, యుద్ధంలో వాటి వంపి, వాడి శరీరాన్ని విసరివేచాడు. దుండుఖి కళైబరం దూరాన ఉన్న బుక్కమూక పర్వతం మీద పడింది. వాడి రక్తం, ఆ పర్వతం మీద తపస్సు చేసుకుంటున్న మతంగ

SANKAR

మహముని మీద పడింది. ఆ ముని కోపించి, వాలి బుశ్యమూకం మీదికి వ్యస్తి అతని తల పగిలి పొతుండని. కావం పెట్టాడు.

తరవాత వాలికి దుండుభి కొదుకైన మాయావితో వైరం వచ్చింది. దుండుభని వాలి చంపి ఉండటమే గాక, శుక స్త్రీ విషయంలో కూడా మాయావికి, వాలికి వైరం ఏర్పడింది.

ఒకనాటి అర్జురాత్రి మాయావి కిష్కింధ నగర ద్వారం పద్మకు వచ్చి, పెద్దబ్బలు పెట్టుతూ, వాలిని యుద్ధానికి పిలిచాడు. నిద్రపొతున్న వాలి లెచి, శత్రువు దర్శం సహించలేక, వాడితో యుద్ధానికి బయలు దేరాడు. సుగ్రీవుడూ, వాలి భార్య అయిన తారా వద్దని వారించటియారు కాని, వాలి వినితెదు.

వాలిని అపలేక సుగ్రీవుడు కూడా అతని వెంట బయలుదేరాడు. అన్న దమ్ము లిద్దరూ వస్తూ ఉడటం చూసి మాయావి భయపడి, పారిపోసాగాడు.

వారి, సుగ్రీవులు అతన్ని తరుముకుంటూ వెళ్ళారు. మాయావి వారిని చాలా దూరం తీసుకుపోయి, ముళ్ళకంపలు కప్పి ఉన్న ఒక కొండ బిలంలో ప్రవేశించాడు.

"నేను మాయావిని హతమార్పి వచ్చే వరకు నువ్వు ఇక్కడే ఉండు," అని సుగ్రీవుడితో చెప్పి, వాలి కూడా బిలం ప్రవేశించాడు.

వాలి ఎంతకూ తిరిగి రాకపోయేసరిక, అతను చచ్చిపోయాడేమానని సుగ్రీవుడికి భయం వేసింది. ఇంతలో బిలంలో నుంచి నురుగుతో కూడిన రక్తం బయటికి రాశాగింది. బిలంలో నుంచి వచ్చే ధ్వనులు రాకి నుడివిగా అతనికి విని పెంచాయి.

సుగ్రీవుడు తన అన్నకోసం దుఃఖించి, ఆ బిలానికి కొండరాయి అర్థం పెట్టి, అన్నకు జలతర్వణాలు విడిచి, కిష్కింధకు తిరిగి వచ్చాడు. వానరులు అతన్ని రాజుగా అభిప్రేకించారు.

వరహోలు-వనదేవత

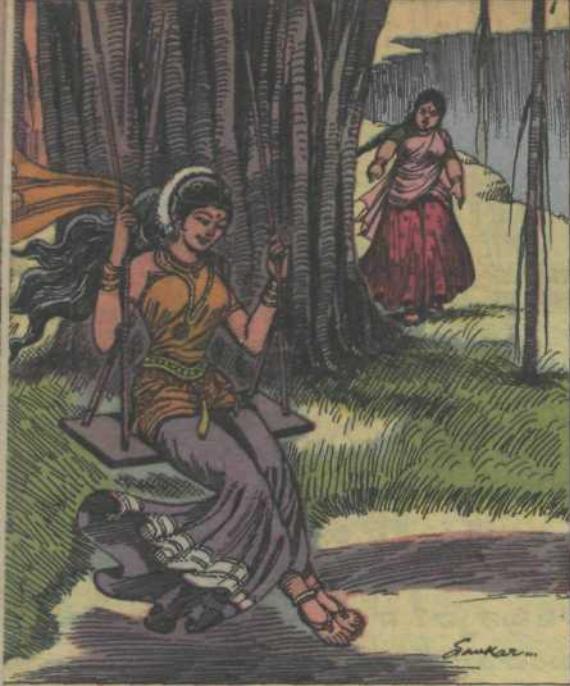
గంగవరం గ్రామంలో వుండే సూరయ్య, రఘుణమ్మలకు ఇద్దరు కొడుకులూ, ఒక కూతురు. కూతురు పేరు వరహోలు. ఆమె పెళ్ళియుకు ఎదిగివచ్చింది. అయినా, ఏటక్కు సంబంధమూ రాలేదు. అందుకు ముఖ్యకారణం ఆమె స్తూలకాయానికి తెండు, నేటి దురుసుతనం. ఆమె నేటి ధారికి తల్లిదండ్రులే కాక, ఇరుగుపొరుగు కూడా భయపడు తూంటారు. ఒళ్ళు బయపూ, నేటి దురుసూ తగ్గించుకుంటే గాని, ఆమెకు పెళ్ళి కాదని అందరూ అనుకోసాగారు. కానీ, ఈ సంగతి వరహోలుకు చెప్పే శ్రేర్యం మాత్రం ఎవరికి లేదు.

ఆ మధ్య ఒక సారి, వరహోలు కు పినతల్లి వరసాయిన ఒకావిడపొరుగూరు నుంచి పని మీద వచ్చి, సంగతి విని, వరహోలుకు హాతపోథ చేయబోయింది.

అయితే, వరహోలు గయ్యేమంటూ అవిడ మీదికి లెచి, “నువ్వేమైనానాకు పెట్టి పోషిస్తున్నావా? నా తండ్రి బోలెదు సంపా యించాడు, నాకడుపు పట్టినంతకించాను. నచ్చని మాటలు ఎవరైనా అంటే, యిష్ట మొ చ్చిన ట్టు కిట్టేస్తాను. పెళ్ళి అయినప్పుడే అవుతుంది. మూర్ఖముల్లే సర్దుకుని వచ్చిన దారిపట్టు,” అనేసింది.

జదేవిధంగా మరిద్దరుముగ్గురు దగ్గిర బంధువులు, వరహోలుకు హాతవు చెప్పు బోతే, వాళ్ళను నానా తిట్టూతిట్టి కిట్టేంత పని చేసింది. దానితో అందరూ ఆమె పెళ్ళిభారం దేవుడి మీద వేసి నిమ్మకు నీరత్తనట్టు వుండిపోయారు.

ఆమె ఇద్దరన్నలు, చాలాకాలం చెల్లెలి పెళ్ళికోసం తమ పెళ్ళిల్ను మానుకుని ఎదురుచూసి, చివరికి విసిగి తమకు తగిన వధువుల్ని చూసి పెళ్ళిడేశారు.

వరహులు తల్లిదండ్రులు బాగా వృద్ధులై పోయారు. తాము పోయేలోగా కూతురు పెళ్ళి చూడాలని వాళ్ళు కోరిక. అయితే, వదినెలు వచ్చాక కూడా వరహులు భేరణి మారలేదు. ఇక్కడ పుల్ల తీసి అక్కడ పెట్టికపోగా. వదినెల మీద తప్పులు ఎంచి సాధిష్టాండేది. వాళ్ళు కొంతకాలం చూసి, ఇద్దరూ ఒక్కటి వరహులును ఎదిరిం చదం ప్రారంభించారు. దానితో రోజు వదినెలకూ, మరదలికి ఏదో విషయం మీద కిములాట వచ్చేది. వరహులు అలిగి కూరిబయటి చెరుపుకట్టి దగ్గిరకు బయలుదేరింది. ఆమె ఆకలిని ఏమాత్రం ఉర్మకేలెదు. వరహులు ఇలా అలిగినప్పు దల్లా, ఇంట్లోంచి కొంత దబ్బు తీసుకుని, దారిలో పున్న అంగడిలో తిసుబంధారాలు పుష్టిలంగా కొని, ముప్రిచెట్టుకు కట్టిన కూయలలో కూర్చుని తింటూ ఉండుతూ, చీకటిపడేవేళ అన్నలు వచ్చేవరకూ కాలం గడిపేది. ఆ రోజున కూడా అలాగే అంగట్లో వేరుళున కాగ్గులూ, బెల్లపు అచ్చులూ కొనుతుట్టిని కొంగుకు మూటు కట్టి, చెరుపుగట్టు చేరింది.

పుండిపోయేది. చీకటిపడ్డాక పాలంనుంచి వచ్చిన అన్నలు, వరహులును వెతు కుప్రంటూ వెళ్ళి, అమెను బతిమాలి జంటకి తీసుకు పోతూండేవాళ్ళు.

ఒక రోజున వరహులు, వదినెలతో బాగా కిములాడి, అలిగి చెరుపుకట్టి దగ్గిరకు బయలుదేరింది. ఆమె ఆకలిని ఏమాత్రం ఉర్మకేలెదు. వరహులు ఇలా అలిగినప్పు దల్లా, ఇంట్లోంచి కొంత దబ్బు తీసుకుని, దారిలో పున్న అంగడిలో తిసుబంధారాలు పుష్టిలంగా కొని, ముప్రిచెట్టుకు కట్టిన కూయలలో కూర్చుని తింటూ ఉండుతూ, చీకటిపడేవేళ అన్నలు వచ్చేవరకూ కాలం గడిపేది. ఆ రోజున కూడా అలాగే అంగట్లో వేరుళున కాగ్గులూ, బెల్లపు అచ్చులూ కొనుతుట్టిని కొంగుకు మూటు కట్టి, చెరుపుగట్టు చేరింది.

అక్కడ ముప్రిచెట్టుకు తను కట్టిన కూయలలో, ఎవరో స్త్రీ కూర్చుని ఉండుతూ పుండరం, వరహులు కంటబడింది. ఆ మరుక్కణం, ఆమె భద్రకాళిలా కాళ్ళిప్ర చేసి చురునపోయి, "ఎవరు నువ్వు? నా ఉయ్యాలలో కూర్చోడానికి ఎన్ని గుండెలు?" అంటూ, ఆ స్త్రీ చెయ్యి పట్టుకుని బలంగా గుంజింది.

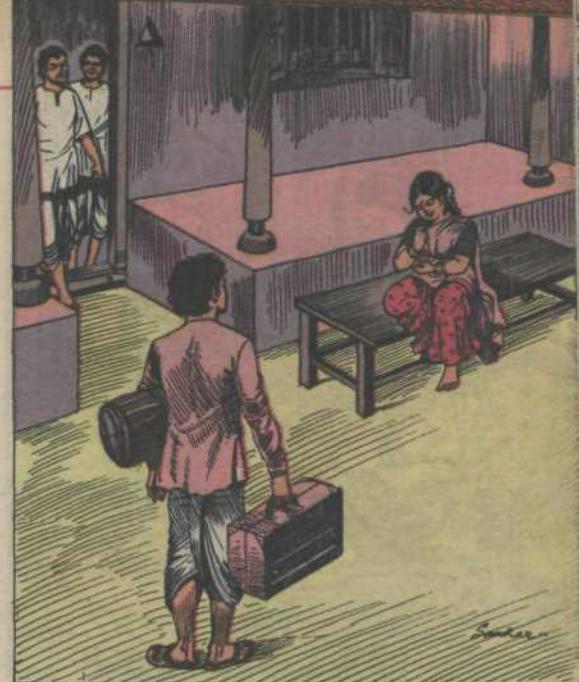
అంతవరకూ కట్టు మూనుకుని, తన్నయత్వంలో ఉయ్యాల ఉండున్న

ఆ ప్రీతి, చవ్వన కళ్ళు తెరచి కెవ్వుమంటూ
అరిచి మాయుమైపోయింది.

ఇది చూసి వరహలు కోపరతో కివమెత్తి
పోయి, “ఎవరు నువ్వు? ధైర్యముంటే,
నా ముందుకు రా! నువ్వు దయ్యాని
వయినా, భూతాని వయినా, పెశాచాని
వయినా—ఈ వరహలు భయపడు.
ఏ మంత్రగాది ఆవసరం లేకుండానే,
నిన్నిక్కడే, ఈ చెట్టుకింద భూస్తాపితం
చెయ్యగలను. ఒకవేళ నువ్వు ఏదెవతవే
అయిన పక్షంలో, ఈ గ్రామంలో వున్న
అన్ని దేవతలగుళ్ళు వెతిక, ఏదే ఒక
రోజున నిన్ను పట్టుకుని మూడు చెరువుల
నీళ్ళు తాగించక పో ను!” అంటూ
పుంకరించింది.

ఆ ప్రీతి వెంటనే ప్రత్యక్షమై. “నేని
దాపులనున్న అడవిలోని వనదేవతను.
ఇటుగా పోతూ, నేరక నీ ఊరుల ఊగాను.
నువ్వు గట్టిగా అరిచి నా ఉనికిని బయట
పెట్టటు. నీకేం కావలసినా యిస్తాను. నేని
అడవిలో వున్నట్టు తెలిస్తే. ఇక ప్రతి
కట్టెలు కొట్టేవాడూ, కట్టెలు కొట్టిదం
మానేసి, నా కోసం చెట్టు పుట్టాగాలించి
వెతిక పట్టుకుని, వరాలివ్వుని గిడవ
చేస్తాడు.” అన్నది.

వరహలు ఆ మాటలతో కాంతించి,
“సరె, నువ్వు ప్రాంతాల వున్నట్టు ఎవరికి

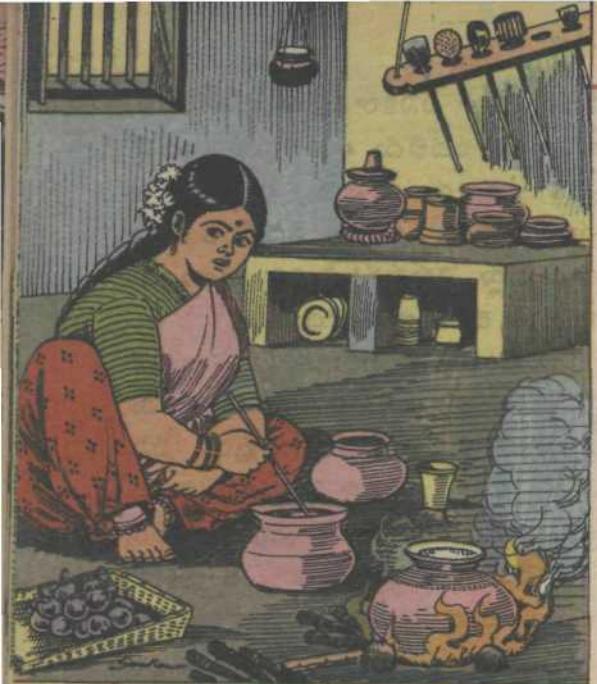
చెప్పను. నాకు త్వరలో పెళ్ళి జరిగేలా
వరం యివ్వు,” అన్నది.

“అలాగే వరం యిస్తున్నాను!” అని
వనదేవత మాయుమైపోయింది.

వనదేవత అనుగ్రహం వల్లనే ఏమో,
మర్మాటి ఉదయం ఒక యువకుడు,
పరుపుచుట్టా, చిన్న పెట్టెతో వరహలు
ఇల్లు వెతుకుంటూ వచ్చాడు.

ఆ సమయంలో, వరహలు తీరిగ్గా బల్ల
మీద కూర్చుని ఘలహం తింటున్నది.
యువకుడు వరహలు కేసి కొంచెంసేపు
చూసి, “ఇక్కడేడైనా గది లాంటిది
అద్దెకు దీరుతుండాండి?” అంటూ

పలకరించాడు.

ఈలోగా వరహులు అన్నలిద్దరూ ఇంట్లోంచి బయటకు వచ్చి, ఆ యువకుడి వివరాలు అడిగారు. ఆ యువకుడి పేరు చలపతి. ఆ ఊరికి ఉపాధ్యాయుడుగా వచ్చాడు. ఇంకా పెళ్ళి కాలేదు. వెనకా ముందూ ఎవరూ లేని ఒంటరిగారు.

వరహులు అన్నలిద్దరూ కూడబలు కుగ్గని, వసారాకు ఒకపక్కగా వున్న గదిని అప్పటికప్పుడు శుభ్రం చేయించి, దాన్ని చలపతికి చాలా తక్కువ అడ్డెకు ఇచ్చారు. చలపతి ఆనందంగా ఆ గదిలో బస ఏర్పాటు చేసుకున్నాడు.

చలపతి పొద్దున్నే లెచి స్వానం వగైరా ముగించి, ఇంత వండుకుత్తిని పాతకాలకు

పెళ్ళి, చికటిపడ్డాక తిరిగి వస్తూండేవాడు. అతను వరహులు కంటబడినప్పుడు, చాలా అస్త్రిగా అమె కేసి చూస్తూండే వాడు.

ఇలా కొద్ది రోజులు జరిగాక, ఒకనాదు చలపతి, వరహులు అన్నలతో తనకామెను పెళ్ళాడాలని వున్నదని చెప్పాడు. అయితే, అమె చేతివంట తిన్నాకే నిశ్చితార్థం జరుపుకుంటానన్నాడు. అతను బుద్ది తెలిసినప్పటి నుంచీ వంట తనే చేసుకుని తింటున్నాడట! అందువల్ల వంట చేయడం అంటే ఏసుగ్గా వుంటున్నదని. మంచి వంట నేర్చిన భార్య దెరికితే బాపుంటుందన్నది. తన అభిప్రాయంగా చెప్పాడు.

వరహులు అన్నలు ఆనందంతో, ఈ విషయం ఇంటల్లిపాదికి చెప్పి, వరహులను ఆ రోజు శ్రద్ధగా వంట చేయమన్నారు. అమెకు సహాయంగా ఎవరూ వంట గది ఛాయలకేసి కూడా వెళ్ళగూడదని, చలపతి ఘరతుపెట్టాడు.

వరహులు వంట చేస్తూ, ఆలోచించ సాగింది. వనదేవత అనుగ్రహంవల్ల, తన కెలాగూ చలపతితో పెళ్ళి ఖాయం! అందువల్ల, ఇక్కడే తను కాస్త ముందు చూపుతే ఆలోచించాలి. ఇంతకాలం లక్షణంగా వంట చేసుకుతినే చలపతి, తన వంట ఏమాత్రం రుచిగా వున్నా ఇక

వంటజోలికి పోదు. దానితో జీవితాంతం. తనకు వంటపని తప్పదు! ఇలా ఆలో చించిన వరహాలు, కావాలనే పని గట్టు కుని వంటకాలస్త్రీ చెడగట్టింది.

చలపతితోబాటు భోజనానికి కూర్చున్న ఇంటిల్లిపాదికి, వరహాలు వండినని నేట్లో పెట్టుకొనే రౌరవాదినరకాలు కనిపించి స్టోయింది. చలపతి ముఖం ముదుచు కుని బయటికి వెళ్ళాడు, అందరూ వరహాలును గట్టి గా తిట్టి కోప్పుడ్డారు. వరహాలు నిర్దక్షింగా తలాదిస్తూ పూరు కున్నది.

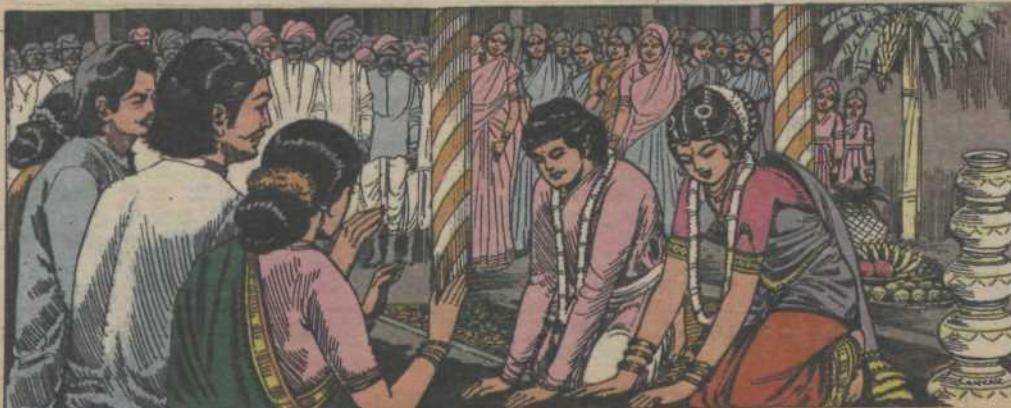
మర్మాటి ఉదయం అందరూ నిద్ర లేచెనరికి, చలపతి గది భూతీగా కనిపించింది. గది మధ్యన ఒక చీటి పడిపున్నది. అందులో చలపతి—వరహాలు, వంట జీవితాంతంతోనేదైర్యంతనకులేదని, ఇక అమె పెళ్ళిమాటకు వస్తే, పరమేశ్వరుడి వరం అయినా భంగపడి పోతుందని రాశాడు.

ఇది చదివి అందరికన్నా ఎక్కువగా వరహాలు బెంగపడిపోయింది. పనదేవత

వరం, ఇలా పనికిరాకుండా పోతుందని, ఆమె ఈపొంపలేదు. అనాటినుంచీ ఇంట్లో ప్రతి ఒక్కరూ ఆమెను నిర్దక్షింగా చూడసాగారు. వరహాలు, పనదేవత కోసం చాలాసార్లు చెరువుకట్టమిదికి పోయింది. కాని, ఆ దేవత జాడ లేదు.

ఈ సంఘటన జరిగాక, వరహాలులో క్రమంగా మార్పు రాశాగింది. ఆమె పదినెలకు చెదేదువాదేదుగా వుండి పని. పాటూ చెస్తూ, ఒద్దికగా వుండడం ప్రారం భించింది. రోజు అంతే యింతే శరీరప్రము చేయడం మొదలుపెట్టాడు, త్వరలోనే ఆమె స్థూలకాయం తగ్గి, మనిషి నాజూకుగా తయారైంది.

ఈ దశలో పొరుగూరి పెద్ద రైతికాయన, తన కొడుకున్న వరహాలును చెనుకోదలచి, పెద్ద ఎత్తున లాంఫనాలతే వచ్చారు. అందరూ ఆ శ్వర్యర్యపదెంత వైభవంగా వరహాలు పెళ్ళి, చక్కని వరుడితే జరిగి పోయింది. ఈ విధంగా పనదేవతవరం ఘలించింది!

సుల్తాను గాలిపిత్తి

ఏసార అనే నగరంలో మహామృద్ అనే వర్తకుడుండేవాడు. అతను ఒక సారి రకరకాల సరుకులు కొని, అనేకమంది నౌకర్లను విరాపు చేసుకుని, బిడారుతో సహి వర్తకానికి బయలుదేరాడు. అనేక చేట్లు ఆగుతూ, తన సరుకు అమ్ముతూ, కొత్తసరుకులు కొంటూ, ప్రయాణం చేసి అతను ఒక కొత్త నగరానికి వచ్చాడు.

ఆ నగరంలో కొంతకాలం విక్రాంతి తిసుకుండామనుకుని, ఒక సత్రంలో మహామృద్ తన నౌకర్లతో సహి బస విరాపు చేసుకున్నాడు.

అప్పుడు ఒక వర్తకుడు అతని వద్దకు వచ్చి, “ఈ నగరానికి వచ్చే ప్రతి వర్తకుడూ మంచి మంచి కానుకలు పట్టుకు పోయి సుల్తానుగారి దర్శనం చేసుకోవాలి. ఆ కానుకలు పుచ్చుకుని సుల్తానుగారు ఆ వర్తకుణ్ణి తనతో చదరంగం ఆడటానికి

అప్పునిష్టారు. అదే జక్కిడి మర్యాద, అన్నాడు.

అందుచేత, తన కే మాత్రమూ ఇష్టం లేకపోయినా, మహామృద్ ఒక బంగారపు పళ్ళింలో, తన వద్ద ఉండే ఆమూల్య మైన పస్తులు కొన్ని పెట్టుకుని, సుల్తాను భవనానికి వెళ్ళాడు.

సుల్తాను ఆకానుకలన్నిటినీ స్వీకరించి, మహామృద్ స్వీదేళం గురించి, అతని వర్తకం గురించి, అడిగి తెలుసుకుని, “జవాళ రాత్రి మా ఇంటికి వచ్చేయ్యా; చదరంగం ఆడుకుండాం,” అన్నాడు.

మహామృద్ చీకటి పడగానే రాజభవనానికి వెళ్ళాడు.

“ఆట నియమం చెబుతా ను విను. నా దగ్గిర ఒక తెలివైన పిల్లి ఉన్నది. అది తెల్లవార్లూ తన తేక మీద ఏదు దీపాలను నిలిపి ఉంచగలదు. మనం ఆట ఆడు

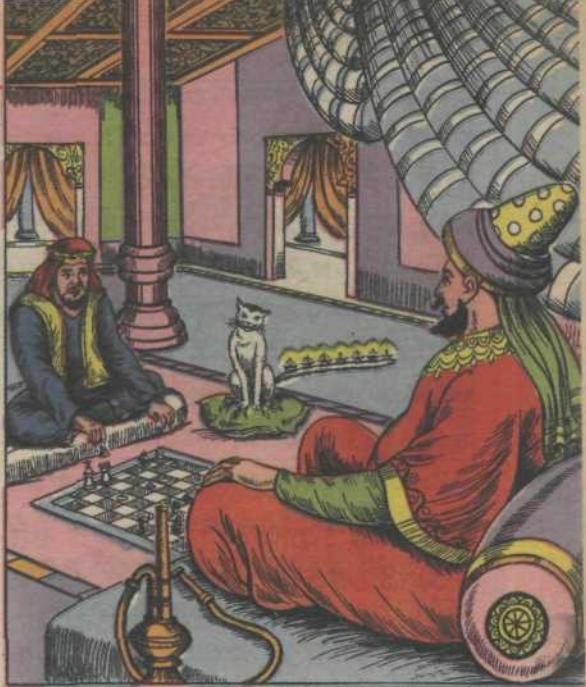
తున్నంతసేహా ఆది కదలకుండా ఆ దీపాలను తన తోక మీద నిలిపి ఉంచినట్టయితే ని ఆస్తి అంతా నాది అవుతుంది; నిన్న బందిబూనాలో పెట్టిస్తాను. కానీ, అలా కాక నా పిల్లి ఏ మాత్రం కదిలి, ఏ ఒక్క దీపం కిందపడినా నన్న నీ ఇష్టం వచ్చినట్టు చెయ్యావచ్చు, నా ఖజానా అంతా నీదే!'' అని సుల్తాను మహామృదుతే అన్నాడు.

పాపం, మహామృదు ఏం చెయ్యగలదు? పారిషోషానికి లేదు, చదరంగం ఆడనన టానికి లేదు; సుల్తాను నియమాల ప్రకారం అడి తీరాలి. ఈ పాయిదేశంలో అంగు పెట్టినందుకు మహామృదు తనను తాను తిట్టుకున్నాడు. అతనికి తన సాత్మ మీదా, ఇంటి మీదా, ప్రాణాలమీదా ఆశషోయింది.

సుల్తాను తన తెలివైన పిల్లిని రష్ణించి, ఒక వేట కూర్చోబెట్టి, దాని తోక మీద విడు ప్రమిద దీపాలు నిలబెట్టించాడు. తరవాత సుల్తానూ, మహామృదూ చదరంగం అట మొదలు పెట్టారు.

మూడు రాత్రులూ, మూడు పగళ్ళూ ఆ టపాగింది. పిల్లి కదలనే లేదు. మహామృదు ఇక భరించలేక, ఈను ఆడ లేననీ, ఓడాననీ ఒప్పుకున్నాడు.

సుల్తాను సత్రం నుంచి వర్తకుడి సరు కులూ, దబ్బా తెప్పించి, వర్తకుణ్ణి బంధించి, కారాగుహంలో పెట్టించాడు.

అక్కడ మహామృదు భార్య జరీనా తన భర్తకోసం ఎంతో కాలం ఎదురు చూసింది. అతని నౌకరు ఒకడు ముట్టిగొట్టుకుని తిరిగి వచ్చి, ఆమెకు జరిగినదంతా వివరంగా తెలియజేశాడు.

అంతా విని జరీనా తన భర్తను బంధ విముత్తుణ్ణి చెయ్యి నిశ్చయించుకున్నది. ఆమె బోలెదన్ని ఎలుకలను పట్టించి, ఒక పెట్టెనిండా పెట్టించింది. కొంత బంగారం వెంట తీసుకుని, మగవాడి దుస్తులు ధరించి, ఒక ఓడారుతో సహా బయలుదేరి, సుల్తానుండే నగరానికి వెళ్ళింది.

అక్కడ ఆమె సత్రంలో విడిది చేసి, నౌకర్లను వెంటబెట్టుకుని, ఒక బంగారు

ఎళ్ళు నింధా కానుకలుంచి, సుల్తాను భవనానికి పట్టించుకు పోయింది. తాను సుల్తానుతో చదరంగం ఆడేటప్పుడు, ఒక్కప్పు ఎలుకనే తామున్న గదిలోకి వదలమని ఆమె తన వెంట ఉన్న నౌకర్లను ముందుగా పోచ్చరించింది.

సుల్తాను జరీనాను చూసి మగవాడనే అనుకున్నాడు. ఆయన ఆమె తెచ్చిన కానుకలు స్వీకరించి, నియమాలు తలపి, ఆమెను చదరంగం ఆటకు ఆహ్వానించాడు.

ఇద్దరూ చదరంగం ఆడేటప్పుడు పిల్లి వచ్చి, తన తోకమీద ఏడు దీపాలూ నిలిపి, రాతిబోమృగాలా నిశ్చలంగా కూర్చున్నది.

అంతలో గోడ చాటున పున్న జరీనా నౌకర్లు, చదరంగం ఆట జరిగే గదిలోకి ఒక ఎలుకను వదిలారు. పిల్లి ఆ ఎలు కను చూసింది. దానికా ఎలుకను పట్టాలన్న ఉద్దేకం కలిగింది. కాని సుల్తాను పిల్లి కేసి తీకణంగా చూశాడు. పిల్లి తన అరాటాన్ని నిగ్రహించుకుని ఎప్పటిలాగే కూర్చున్నది.

కొంచెంసేపు జరగనిచ్చి, జరీనా నౌకర్లు మూడు నాలుగు ఎలుకలను వదిలారు, అవి చదరంగం ఆట జరిగే గదిలో ఆటూ ఇటూ కంగారుగా పరిగెత్తసాగాయి. వాటిని చూ సేసరికి పిల్లికి నిగ్రహం పూర్తిగా పోయింది. అది తానున్న చేటు నుంచి ఒక్క దూకు దూకి ఎలుకల వెంట పరిగెత్తింది. దాని తోక మీద ఏడు దీపాలూ కింద పడిపోయాయి.

మరుక్కణమే జరీనా మను ములు లోపలికి వచ్చి, సుల్తానును పట్టుకుని బాధారు. సుల్తాను కేకలు పెట్టాడు. ఆయన నౌకర్లు ఆ కేకలు చిని కూడా రక్షించడానికి రాలేదు. పరమప్రకారుడూ, నీచుధూ అయిన తమ సుల్తానం చే వాళ్ళకూ అసహ్యమే.

జరీనా సుల్తానును బంధించి, కారాగృహంలోకి తోయించి, ఆ కారాగృహంలో బంధితుడై ఉన్న తన భర్తనూ, మరి కొందరినీ విడుదల చేయించి, తన భర్తతో సహస్రదేశానికి తరిగి వెళ్ళపోయింది.

వాకీలిదూరని లడ్డు

ఒకనాడు ఒక మనిషి ఏధి వెంట దేస కాయల బస్తా నెత్తిన పెట్టుకుని ఆమ్ము కుంటూ వచ్చాడు. పనిలేని పాపయ్య ఒకడు ఎదురుపడి, దేసకాయల మనిషిని నిలవేసి, ఏవేవే అర్థంలేని ప్రశ్నలు వేయాడు. దేసకాయల మనిషి, “కొనేబేరం కాదు, పెట్టేబేరం కాదు, ఓవయ్య !” అన్నాడు.

పాపయ్యకు పట్టురాని పొరుషం పచ్చింది.

“మన సంగతి తెలిదలైపుంది. బేరం తెల్పు, ఆ బస్తాడు దేసకాయలూ ఇప్పుడే తినేస్తాను,” అన్నాడు పనిలేని పాపయ్య.

“నివంటివాళ్లని నలుగుర్చి వెంటతెచ్చు కున్నా కూడా సీవల్లకాదు. ఓవయ్య, ఓ !” అన్నాడు దేసకాయల మనిషి.

“పందం వెయ్య,” అన్నాడు పాపయ్య పట్టుదలగా.

“సుమ్మీ దేసకాయలన్నీ తిన్నావే, నీకు వాకిలి దూరంత లధ్న పెట్టిస్తా,” అన్నాడు దేసకాయల మనిషి.

“ పెట్టించలేపు. పది రూ పాయల పందం !” అన్నాడు పనిలేని పాపయ్య.

“ సుమ్మీ దేసకాయలన్నీ తిన్నప్పటి మాటకద !” అన్నాడు దేసకాయల మనిషి నప్పుతూ.

“బస్తా దించు,” అని పనిలేని పాపయ్య బస్తాలో పున్న ఒక్కుక్క దేసకాయే కొంచెం కొంచెం కొరికి ఉమ్మేశాడు.

“ఏం, పరాచక మా ?” అన్నాడు దేసకాయలవాడు.

“పరాచక మేమి టి? సీ దేసకాయలన్నీ తినేశాను,” అన్నాడు పనిలేని పాపయ్య కోపంగా.

“ఇదేనా తినటమంటు ?” అన్నాడు దేసకాయల మనిషి.

"ఎవరికైనా అమ్మజూపు, ఏమంటారో నీకే తెలుస్తుంది," అన్నాడు పాపయ్య.

ఈపాటికి చుట్టూ జనం మూగారు. ఆ కాయలన్నీ తినేసిన కాయలేనని వాళ్ళు ఒప్పుకున్నారు. చేసేదిలేక దేసకాయల వాడు తన గోతం తినుకుని వెళ్ళిపో బోయాడు. కాని పనిలేని పాపయ్య అర్థు తగిలి, "లభు మాట్లామిటి? దానికూడా పందెం కాశాను మరి," అన్నాడు.

"వాకిలి దూరని లభు ఆ మనిషి మాత్రం ఎక్కుడ తెస్తాడు. పందెం టది నందుకు ఓరూపాయి ఇస్తాడులే!" అని పక్కన వున్నవాళ్ళు అన్నారు.

"అదంతో కుదరదు. పదిరూపాయలూ కక్కితీరాలిసిందే!" అన్నాడు పాపయ్య.

"అయితే వాకిలి దూరలేని లభు తెస్తానుండు," అంటూ దేసకాయల మనిషి, పక్కనే వున్న మితాయికొట్టుకు వెళ్ళి అర్దణాపెట్టి బెల్లం లభు ఒకటి తెచ్చాడు.

"ఇదేనా వాకిలి దూరని లభు??" అన్నాడు పనిలేని పాపయ్య వెటకారంగా.

"మరి ఏమిటనుకున్నావు. నీ జష్టం వచ్చినవాకిలి కోరుకో. దూరదని చూపి స్తోను," అన్నాడు దేసకాయల మనిషి.

అందరూ కలిసి పక్కనే వున్న జంటి వాకిలి దగ్గిరిక వెళ్ళారు. దేసకాయల మనిషి లభును గడప అవతల పెట్టి, "దూరు!" అన్నాడు. లభు కదలలేదు.

"చూకావా, వాకిలి దూరు!" అన్నాడు దేసకాయలవాడు.

ఆ మాటతో పనిలేని పాపయ్యకు గంగ వెయ్యలత్తినై. చుట్టూ ఇన్నవాళ్ళంతా, "అ మనిషి చెప్పింది నిజమే," అన్నారు.

"అంటే సరి!" అని గొబ్బగుతూ పనిలేని పాపయ్య జారుకోబోయాడు.

దేసకాయలవాడు, "పందెం ఒడావు. పదిరూపాయలూ పెట్టిపో!" అన్నాడు.

పనిలేని పాపయ్య అట కట్టింది. పదిరూపాయలూ ఇచ్చేశాడు.

"దేసకాయలు పొతె పోయాయిగాని లేచినవేళ మంచిదే!" అనుకుంటూ దేసకాయలవాడు జంటిక వెళ్ళిపోయాడు.

ప్రకృతి వింతలు:

ఆమెరికాలోని అరిటోనా అరజ్యంలో శిలలగా మారిన వృక్షాలు చాలా పున్నాయి. ఇరవై కోట్ల సంవర్గరాలకు పూర్వం వీచిన తుపాసులో 200 అడుగుల ఎత్తులున వృక్షాలు విరిగిపడి, వాటి లైన మన్ను, ఇసుక మూసుకుబోవడంవల్ల, చెఱ్లు క్రమంగా శిలలగా మారిపోయాయి. ఏదుకోట్ల సంవర్గరాల పూర్వం భూమి ఎదగడం ఆరంభమయ్యక, ఈనాటి శిలాణాల బయటపడ్డాయి.

శిలలుగా మారిన వృక్షాలు!

ఎరిబన్ పర్వతం

ఆంధ్రా-ప్రదీపీకాలోని ఎరిబన్ పర్వతమే దాటికాగ్రంతో పున్న సతీవ అగ్ని పర్వతం, ఇది 12,450 అడుగుల ఎత్తు కలిగివున్నది. ఈ పర్వతచిలం అంకే ఆయాలాములం 2,800 అడుగుల అడ్డుకొండ కలిగి ఉన్నది.

అత్తిపత్రి మొక్క

మిమోసాపుడికా అనే ఒకరకం తుమ్క లారి (అత్తిపత్రి) మొక్కలు శాకిలే చాయ కొలారో ఆకులస్తే ముదుచుట బోచాయి. ఆ కరవాట కొండసేవటికి నెమ్ముదిగా యధాస్తీతికి వస్తుంది.

WANTED

Teddy and his cronies Wobbit, Bow Wow, Papa Hare and Jumbo are on the loose in this city. They've already broken into several homes. Don't be misled by their soft and cuddly looks. They're trained to take on the toughest torture test ever — childhandling. It's also rumoured that they cast a magical spell over kids that can't be reversed. So... watch out. You may be the charmers' next target.

CUDDLES

Stuffed toys

CHANDAMAMA TOYTRONIX

In collaboration with Sammo Corporation, S.Korea

Because making toys is no child's play

Chandamama Toytronix Private Limited, Chandamama Buildings, 188, NSK Salai, Vadapalani, Madras - 600 026.

పోటీ వ్యాఖ్యల పోటీ : : బహుమానం రు. 50 ఱ
ఈ పోటీల వ్యాఖ్యలు 1990 సెప్టెంబర్ నెల సంచికలో ప్రకటింపబడును.

M. R. Pimpalpure

★ ఈ పోటీలకు నరియైన వ్యాఖ్యలు ఒక్కమాటలో గానీ, చిన్న వాక్యంలోగానీ కావాలి.
 (రెండు వ్యాఖ్యలకూ నంబందం ఉండాలి.) ★ జాలై నెల 15వ శేడిలోగా వ్యాఖ్యలు
 మాకు చేరాలి. ★ మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అర్థుత్తమంగా ఉన్న సెట్టుకు (రెండు
 వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 50/-లు బహుమానం. ★ వ్యాఖ్యలు రెండూ పోస్టార్ట్స్ పేన్ రాని,
 ఈ అద్యసుకు వంపాలి:— చందులు శారో వ్యాఖ్యం పోటీ, మద్రాసు-26

A. V. Rangiah

మేం నెల పోటీ ఫలితాలు

మొదటి పోటీ: ఎత్తుకు ఎగురాలని తపన!

శెండవ పోటీ: ఎత్తుకోవడంలో లాలన!

వంపివాడు: ఆర్. ఆర్. టమార్, అధికారివరం, మద్రాసు—600 018

బహుమత మొత్తం రు. 50/- నెలాళరులోగా వంపబడుతుంది.

చందమామ

ఇండియాలో సంవత్సర చండా: రు. 36-00

చండా వంపబడనన చిరునామా:

చాల్స్ ఏజనీస్, చందమామ బిల్లింగ్స్, వదవలని, మద్రాసు-600 026.

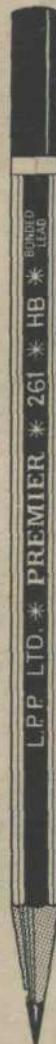
ఇతర దేశాల చండా వివరాలకు రాయండి:

చందమామ పట్టిష్టమ్స్, చందమామ బిల్లింగ్స్, వదవలని, మద్రాసు-600 026

Printed by B.V. REDDI at Prasad Process Private Ltd., 188 N.S.K. Salsi, Madras 600 026 (India) and
 Published by B. VISHWANATHA REDDI on behalf of CHANDAMAMA PUBLICATIONS, Chandama-
 ma Buildings, Vadapalani, Madras 600 026 (India). Controlling Editor: NAGI REDDI.

In a class of its own

Exclusive pencils for one and all,

LION
PREMIER®
HB PENCILS

Sleek, Elegant,
meant for
executives and
others, who like
style. A consistent
dark tone for
effortless writing -
micronized lead for
unbreakable points
are what adds to its
superiority.

PINKY

LION
PINKY®
PENCILS

Lion 'PINKY' Pencils
Pretty Perfect, Ideal
for children
because of its
pretty designs &
colours. Strongly
bonded lead for
unbreakable points
and super smooth
writing add to its
attraction.

LION
Geematic®
DRAWING PENCILS

Lion Geematic
Drawing Pencils.
A unit for all
Professionals like
artists, architects,
designers &
engineers. Give
expertise an edge.
Available in 14
grades from H to 6H
and B to 6B
HB and F

LION PENCILS LTD
95, Parijat, Marine Drive
BOMBAY 400 002

School Children!

ENTER THE

JUNIOR

Where finding out is fun

'YOUNG GENIUS' CONTEST!

Win a full year's scholarship!
And hundreds of other exciting prizes!

See the July issue of Junior Quest for details.

LUSCIOUS MANGOES MADE INTO FRUIT BARS

Packed to
preserve their
freshness

nutrine
Naturo
MANGO FRUIT BAR

Now, it's Mango Season
Twelve Months a Year
So Convenient... So Delicious!

